

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

FINANCIJSKA IZVJEŠĆA I IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2023.

KAZALO

Stranica

Odgovornost za finansijsko izvještavanje	1
Izvješće neovisnog revizora	2 - 4
Izvješće o finansijskom položaju	5
Izvješće o dobiti ili gubitku	6
Izvješće o sveobuhvatnoj dobiti	7
Izvješće o promjenama u kapitalu	8 - 9
Izvješće o novčanim tokovima	10 - 11
Bilješke uz finansijska izvješća	12 - 84
1 Osnovne informacije	
2 Osnova pripreme	
3 Značajne informacije o računovodstvenim politikama	
4 Aranžman valutnog odbora	
5 Klasificiranje i mjerenje fer vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obveza	
6 Upravljanje finansijskim rizicima	
7 Gotovina u stranim valutama	
8 Depoziti kod inozemnih banaka	
9 Posebna prava vučenja u MMF-u	
10 Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	
11 Monetarno zlato	
12 Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	
13 Ostala imovina	
14 Nekretnine i oprema	
15 Nematerijalna imovina	
16 Ostala ulaganja	
17 Novčanice i kovanice u optjecaju	
18 Depoziti banaka	
19 Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	
20 Rezerviranja	
21 Ostale obveze	
22 Neto kamatni prihodi	
23 Neto prihodi od naknada i provizija	
24 Neto realizirani (gubitci) od prodaje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	
25 Neto realizirani dobitci od prodaje monetarnog zlata	
26 Neto (gubitci) od tečajnih razlika	
27 Neto povećanja / umanjenja vrijednosti na finansijsku imovinu	
28 Ostali prihodi	
29 Troškovi osoblja	
30 Administrativni i ostali operativni troškovi	
31 Troškovi proizvodnje novčanica i kovanica	
32 Raspodjela godišnje neto dobiti	
33 Kapital	
34 Novac i novčani ekvivalenti	
35 Transakcije sa povezanim osobama	
36 Izvanbilančni depoziti	
37 Članstvo BiH u MMF-u	
38 Domaći platni sustav i sustav za poravnanja	
39 Događaji poslije datuma izvještavanja	

ODGOVORNOST ZA FINACIJSKO IZVJEŠTAVANJE

Uprava Centralne banke Bosne i Hercegovine je odgovorna za financijska izvješća, koja su pripremljena u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

Uprava je odgovorna za dosljednu primjenu odabranih računovodstvenih politika, donošenje razumnih i razboritih prosudbi i procjena i za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku omogućavaju pripremanje financijskih izvješća. Uprava ima opću odgovornost za poduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni i za sprovođenje takvih internih kontrola koje omogućavaju očuvanje imovine Centralne banke Bosne i Hercegovine, te spriječavanje i otkrivanje prijevара i drugih nepravilnosti.

Upravno vijeće je odgovorno za izbor prikladnih računovodstvenih politika koje su usklađene sa primjenjivim Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Upravno vijeće razmatra financijska izvješća i nadgleda proces financijskog izvještavanja Centralne banke Bosne i Hercegovine.

U funkciji nadgledanja procesa financijskog izvještavanja, Upravnom vijeću pomaže Revizorski komitet koji se sastoji od tri neovisna člana. Revizorski komitet pregleda godišnja financijska izvješća, nakon čega se ista razmatraju i odobravaju od strane Upravnog vijeća i podnose Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine i Predsjedništvu Bosne i Hercegovine.

Ova financijska izvješća za 2023. godinu su revidirana od strane neovisnih revizora Centralne banke Bosne i Hercegovine ERNST & YOUNG d.o.o. Sarajevo i ERNST & YOUNG d.o.o. Ljubljana i njihovo izvješće je dano na stranicama od 2 do 4. Neovisni revizori imaju pun i neograničen pristup svim podacima i informacijama potrebnim za sprovođenje i razmatranje revizorskih procedura.

Priložena financijska izvješća na stranicama od 5 do 84 su odobrena od strane Upravnog vijeća 28. ožujka 2024. godine.

dr. Jasmina Selimović
Predsjedateljica Upravnog vijeća
Guvernerka

Meliha Smajlagić
Rukovoditeljica Odjeljenja za računovodstvo i financije

Izvešće neovisnog revizora

Upravnom vijeću Centralne banke Bosne i Hercegovine

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvješća Centralne banke Bosne i Hercegovine (Centralna banka), koji obuhvataju izvješće o finansijskom položaju na dan 31. prosinac 2023., izvješće o dobiti ili gubitku, izvješće o sveobuhvatnoj dobiti, izvješće o promjenama u kapitalu i izvješće o novčanim tokovima za tada završenu godinu, te bilješke uz finansijska izvješća, uključujući i značajne informacije o računovodstvenim politikama.

Prema našem mišljenju, priložena finansijska izvješća istinito i fer prezentiraju finansijski položaj Centralne banke na dan 31. prosinac 2023. i njezinu finansijsku uspješnost, te njezine novčane tokove za tada završenu godinu u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI).

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću u odjeljku o odgovornostima revizora za reviziju finansijskih izvješća. Neovisni smo od Centralne banke u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvješća u Bosni i Hercegovini i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima i IESBA Kodeksom.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornosti Uprave, Upravnog vijeća i Revizorskog komiteta za finansijska izvješća

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvješća u skladu sa MSFI i za one kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvješća koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju finansijskih izvješća, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Centralne banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Centralnu banku ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Upravno vijeće je odgovorno za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Centralna banka. U funkciji nadgledanja procesa finansijskog izvještavanja, Upravnom vijeću pomaže Revizorski komitet.

Izvešće neovisnog revizora (*nastavak*)

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijska izvješća kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati revizorsko izvješće koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvješća, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenja, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Centralne banke.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- zaključujemo o primjerenosti korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u svezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Centralne banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izvješću na povezane objave u finansijskim izvješćima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvješća. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Centralna banka prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Izvešće neovisnog revizora (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvješća (nastavak)

Mi komuniciramo s Upravnim vijećem i Revizorskim komitetom u svezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u svezi s značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu Upravnom vijeću i Revizorskom komitetu da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u svezi s neovisnosti i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Danijela Mirković, prokurista

Ernst & Young d.o.o. Sarajevo
Vrbanja 1 (SCC - Sarajevo City Center)
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Sarajevo, 28. ožujak 2024. godine

Tarik Alijagić, licencirani revizor

Ernst & Young d.o.o. Sarajevo
Vrbanja 1 (SCC - Sarajevo City Center)
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Sarajevo, 28. ožujak 2024. godine

Janez Uranič, partner

Ernst & Young d.o.o. Ljubljana
Dunajska cesta 111
1000 Ljubljana
Republika Slovenija

Ljubljana, 28. ožujak 2024. godine

ERNST & YOUNG
Revizija, poslovno
svetovanje d.o.o., Ljubljana 3

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOM POLOŽAJU

U tisućama KM	Bilješka	31. prosinca 2023.	Na dan 31. prosinca 2022.
IMOVINA			
Gotovina u stranim valutama	7	455.191	572.020
Depoziti kod inozemnih banaka	8	8.326.590	8.273.200
Posebna prava vučenja u MMF-u	9, 37	2.073	149
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10	6.150.130	5.887.589
Monetarno zlato	11	175.459	160.040
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	12	1.180.421	1.172.862
Ostala imovina	13	17.384	19.280
Nekretnine i oprema	14	47.310	48.535
Nematerijalna imovina	15	864	844
Ostala ulaganja	16	27.813	27.813
UKUPNO IMOVINA		16.383.235	16.162.332
OBVEZE I KAPITAL			
OBVEZE			
Novčanice i kovanice u optjecaju	17	7.565.108	7.436.097
Depoziti banaka	18	7.083.235	7.217.387
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	19	752.898	958.245
Rezerviranja	20	2.025	897
Ostale obveze	21	68.669	4.301
Ukupno obveze		15.471.935	15.616.927
KAPITAL			
Početni kapital		25.000	25.000
Pričuve		886.300	520.405
Ukupno kapital	33	911.300	545.405
UKUPNO OBVEZE I KAPITAL		16.383.235	16.162.332

Bilješke na stranicama od 12 do 84 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O DOBITI ILI GUBITKU

U tisućama KM	Bilješka	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
		2023.	2022.
Kamatni prihodi		330.687	78.832
Kamatni rashodi		(14.269)	(39.026)
NETO KAMATNI PRIHODI	22	316.418	39.806
Prihodi od naknada i provizija		21.945	22.704
Rashodi od naknada i provizija		(534)	(791)
NETO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA	23	21.411	21.913
Neto realizirani (gubitci) od prodaje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	24	(22.487)	(63.470)
Neto realizirani dobitci od prodaje monetarnog zlata	25	-	60.014
Neto (gubitci) od tečajnih razlika	26	(202)	(42)
Neto povećanja / umanjenja vrijednosti na financijsku imovinu	27	100	(924)
Ostali prihodi	28	793	850
OPERATIVNI PRIHODI		316.033	58.147
Troškovi osoblja	29	(23.074)	(18.622)
Administrativni i ostali operativni troškovi	30	(7.500)	(6.991)
Troškovi proizvodnje novčanica i kovanica	31	(4.404)	(3.732)
Troškovi amortizacije	14,15	(2.794)	(2.903)
OPERATIVNI TROŠKOVI		(37.772)	(32.248)
NETO DOBIT ZA GODINU	32	278.261	25.899

Bilješke na stranicama od 12 do 84 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI

U tisućama KM	Bilješka	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
		2023.	2022.
NETO DOBIT ZA GODINU		278.261	25.899
Ostala sveobuhvatna dobit / (gubitak)			
<i>Stavke koje su ili koje se mogu naknadno prenijeti u dobit ili gubitak:</i>			
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit			
Neto promjena u fer vrijednosti tijekom godine	10	113.948	(365.150)
Neto promjena u rezerviranjima za očekivane kreditne gubitke priznana u dobit ili gubitak tijekom godine	6.1.1., 27	99	(239)
Reklasificiranje u dobit ili gubitak od prodaje dužničkih instrumenata	24	22.487	63.470
		136.534	(301.919)
Monetarno zlato			
Neto promjena u fer vrijednosti tijekom godine	11	15.419	19.996
Reklasificiranje u dobit ili gubitak od prodaje monetarnog zlata	25	-	(60.014)
		15.419	(40.018)
Ukupno ostala sveobuhvatna dobit / (gubitak)		151.953	(341.937)
<hr/>			
UKUPNO SVEOBUHVAATNA DOBIT / (GUBITAK) ZA GODINU		430.214	(316.038)

Bilješke na stranicama od 12 do 84 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O PROMJENAMA U KAPITALU

U tisućama KM	Početni kapital	Rezerve fer vrijednosti za dužničke i vlasničke instrumente	Rezerve fer vrijednosti za monetarno zlato	Ostale pričuve	Generalne pričuve (zadržana dobit)	Ukupno pričuve	Ukupno kapital
Stanje na dan 1. siječnja 2023. godine	25.000	(143.005)	58.111	31.300	573.999	520.405	545.405
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu	-	136.534	15.419	-	278.261	430.214	430.214
Neto dobit za godinu (bilješka 32)	-	-	-	-	278.261	278.261	278.261
Ostala sveobuhvatna dobit	-	136.534	15.419	-	-	151.953	151.953
<i>Neto povećanje u fer vrijednosti dužničkih instrumenata</i>	-	113.948	-	-	-	113.948	113.948
<i>Neto povećanja u rezerviranjima za očekivane kreditne gubitke za dužničke instrumente priznana u dobit ili gubitak</i>	-	99	-	-	-	99	99
<i>Reklasificiranje u dobit ili gubitak od prodaje dužničkih instrumenata</i>	-	22.487	-	-	-	22.487	22.487
<i>Neto povećanje u fer vrijednosti monetarnog zlata</i>	-	-	15.419	-	-	15.419	15.419
Raspodjela dobiti u proračun Bosne i Hercegovine (bilješka 32)	-	-	-	-	(64.319)	(64.319)	(64.319)
Stanje na dan 31. prosinca 2023. godine	25.000	(6.471)	73.530	31.300	787.941	886.300	911.300

Bilješke na stranicama od 12 do 84 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O PROMJENAMA U KAPITALU (NASTAVAK)

U tisućama KM	Početni kapital	Rezerve fer vrijednosti za dužničke i vlasničke instrumente	Rezerve fer vrijednosti za monetarno zlato	Ostale pričuve	Generalne pričuve (zadržana dobit)	Ukupno pričuve	Ukupno kapital
Stanje na dan 1. siječnja 2022. godine	25.000	158.914	98.129	31.300	548.100	836.443	861.443
Ukupno sveobuhvatni (gubitak) za godinu	-	(301.919)	(40.018)	-	25.899	(316.038)	(316.038)
Neto dobit za godinu (bilješka 32)	-	-	-	-	25.899	25.899	25.899
Ostali sveobuhvatni (gubitak)	-	(301.919)	(40.018)	-	-	(341.937)	(341.937)
<i>Neto (smanjenje) u fer vrijednosti dužničkih instrumenata</i>	-	(365.150)	-	-	-	(365.150)	(365.150)
<i>Neto (otpuštanja) u rezerviranjima za očekivane kreditne gubitke za dužničke instrumente priznana u dobit ili gubitak</i>	-	(239)	-	-	-	(239)	(239)
<i>Reklasificiranje u dobit ili gubitak od prodaje dužničkih instrumenata</i>	-	63.470	-	-	-	63.470	63.470
<i>Neto povećanje u fer vrijednosti monetarnog zlata</i>	-	-	19.996	-	-	19.996	19.996
<i>Reklasificiranje u dobit ili gubitak od prodaje monetarnog zlata</i>	-	-	(60.014)	-	-	(60.014)	(60.014)
Stanje na dan 31. prosinca 2022. godine	25.000	(143.005)	58.111	31.300	573.999	520.405	545.405

Bilješke na stranicama od 12 do 84 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O NOVČANIM TOKOVIMA

	Bilješka	Za godinu koja je završila	
		2023.	31. prosinca 2022.
U tisućama KM			
NOVČANI TOKOVI OD OPERATIVNIH AKTIVNOSTI			
Neto dobit za godinu		278.261	25.899
Prilagođeno za:			
Kamatne prihode	22	(330.687)	(78.832)
Kamatne rashode	22	14.269	39.026
Neto (povećanja) / umanjenja vrijednosti na financijsku imovinu	27	(100)	924
Neto realizirane gubitke od prodaje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	24	22.487	63.470
Neto realizirane (dobitke) od prodaje monetarnog zlata	25	-	(60.014)
Neto gubitke od tečajnih razlika	26	202	42
Prihode od donacija		(3)	(3)
Neto povećanja / (otpuštanja) u rezerviranjima	20, 29	1.255	(327)
Neto (dobitke) / gubitke od otuđenja nekretnina, opreme i nematerijalne imovine		(2)	3
Prihod od dividendi priznan u dobit ili gubitak	28	(721)	(721)
Amortizaciju	14, 15	2.794	2.903
Neto novčani tokovi od operativnih aktivnosti prije promjena na poslovnoj imovini i obvezama		(12.245)	(7.630)
Promjene na poslovnoj imovini i obvezama			
(Povećanje) oročenih depozita kod inozemnih banaka		(748.816)	(566.900)
(Povećanje) / smanjenje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		(148.593)	5.376.853
(Povećanje) dužničkih instrumenata po amortiziranom trošku		(7.553)	(1.173.087)
Smanjenje monetarnog zlata		-	161.943
Smanjenje / (povećanje) ostale imovine		1.107	(1.601)
Povećanje novčanica i kovanica u optjecaju	17	129.011	512.279
(Smanjenje) depozita banaka		(135.333)	(1.336)
(Smanjenje) depozita Vlade i ostalih javnih institucija		(205.347)	(471.351)
Povećanje / (smanjenje) ostalih obveza		116	(3.885)
Isplate po osnovi rezerviranja	20	(127)	(182)
Naplaćena kamata		307.731	75.142
Plaćena kamata		(13.088)	(39.026)
Neto novac od operativnih aktivnosti		(833.137)	3.861.219
NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI			
Priljevi od prodaje nekretnina i opreme		3	-
Kupnje nekretnina, opreme i nematerijalne imovine	14, 15	(1.594)	(1.125)
Primljena dividenda		721	721
Neto novac od investicijskih aktivnosti		(870)	(404)

IZVJEŠĆE O NOVČANIM TOKOVIMA (NASTAVAK)

U tisućama KM	Bilješka	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
		2023.	2022.
Neto efekti umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na novac i novčane ekvivalente		266	(894)
Neto efekti tečajnih razlika na novac i novčane ekvivalente		(266)	(14)
Neto (smanjenje) / povećanje novca i novčanih ekvivalenata		(834.007)	3.859.907
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		7.846.633	3.986.726
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	34	7.012.626	7.846.633

Bilješke na stranicama od 12 do 84 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

BILJEŠKE UZ FINACIJSKA IZVJEŠĆA

1. OSNOVNE INFORMACIJE

Centralna banka Bosne i Hercegovine („Centralna banka”) je vrhovna monetarna vlast Bosne i Hercegovine („BiH“). Njezino osnivanje, organizacija i operacije su definirani Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, Službeni glasnik BiH, broj: 1/97, 29/02, 08/03, 13/03, 14/03, 09/05, 76/06 i 32/07 („Zakon o Centralnoj banci“), koji je usvojila Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, suglasno Općem okvirnom sporazumu za mir u Bosni i Hercegovini („Ustav BiH“).

Centralna banka je osnovana 20. lipnja 1997. godine i počela je sa radom 11. kolovoza 1997. godine.

Centralna banka posluje preko Centralnog ureda, tri glavne jedinice u Sarajevu, Mostaru i Banjoj Luci i dvije podružnice u Brčkom i na Palama. Podružnica Pale je pod nadležnošću glavne jedinice u Banjoj Luci.

Sjedište Centralnog ureda Centralne banke je u Sarajevu, adresa Maršala Tita broj 25.

Osnovni cilj Centralne banke je da postigne i održi stabilnost domaće valute (konvertibilne marke) tako što izdaje konvertibilnu marku (KM) u skladu sa pravilom valutnog odbora. Pravilo valutnog odbora, definirano Zakonom o Centralnoj banci, podrazumijeva da se KM izdaje samo uz puno pokriće u slobodno konvertibilnim deviznim pričuvama. Pored toga, Centralna banka ima obvezu da, na zahtjev, bez ograničenja kupuje i prodaje KM za euro (EUR) po službenom deviznom tečaju u iznosu 1,95583 KM = 1 EUR, koji je određen Zakonom o Centralnoj banci.

Garantirana konvertibilnost KM i potpuno pokriće monetarne pasive konvertibilnim deviznim pričuvama po aranžmanu valutnog odbora su primarni ciljevi Centralne banke. Sve aktivnosti i operacije Centralne banke se poduzimaju kako bi se ostvarili zakonski postavljeni ciljevi i zadatci odnosno očuvala monetarna stabilnost u skladu sa pravilom valutnog odbora i nisu ni u jednom momentu usmjereni ka maksimiziranju profita.

Osnovni zadatci Centralne banke, definirani Zakonom o Centralnoj banci, uključuju:

- definiranje, usvajanje i kontroliranje monetarne politike BiH putem izdavanja domaće valute (konvertibilne marke) po propisanom deviznom tečaju uz puno pokriće u slobodno konvertibilnim deviznim pričuvama;
- držanje i upravljanje zvaničnim deviznim pričuvama Centralne banke na siguran i profitabilan način;
- uspostavljanje i održavanje odgovarajućih platnih i obračunskih sustava;
- izdavanje propisa i smjernica za ostvarivanje djelatnosti Centralne banke, u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci;
- koordiniranje djelatnosti agencija za bankarstvo nadležnih za izdavanje bankarskih licenci i superviziju banaka;
- primanje depozita od institucija i javnih agencija BiH, entitetskih institucija i agencija i depozita od rezidentnih banaka u cilju ispunjavanja zahtjeva za obveznom pričuvom;
- stavljanje u optjecaj i povlačenje iz optjecaja domaće valute, uključujući novčanice i kovanice zakonskog sredstva plaćanja, pridržavajući se strogo pravila valutnog odbora;
- učestvovanje u radu međunarodnih organizacija koje rade na jačanju financijske i ekonomske stabilnosti zemlje;
- zastupanje BiH u međunarodnim organizacijama po pitanjima monetarne politike.

U okviru svojih ovlaštenja, utvrđenih Zakonom o Centralnoj banci, Centralna banka je potpuno neovisna od entiteta, javnih agencija i bilo kojih drugih organa u izvršavanju svojih ciljeva i zadataka.

1. OSNOVNE INFORMACIJE (NASTAVAK)

Ključno rukovodstvo Centralne banke čine dva tijela: Upravno vijeće i Uprava.

U skladu sa Zakonom o Centralnoj banci, sva ovlaštenja koja nisu specificirano dana Upravnom vijeću dodjeljuju se guverneru. Guverner je predsjedatelj Upravnog vijeća i predsjedatelj Uprave.

Upravu Centralne banke pored guvernera čine tri viceguvernera, koje imenuje guverner uz odobrenje Upravnog vijeća. Uprava operativno rukovodi poslovanjem Centralne banke.

Članove ključnog rukovodstva Centralne banke čine:

Upravno vijeće

dr. Jasmina Selimović	predsjedateljica (od 3. siječnja 2024. godine)
dr. Senad Softić	predsjedatelj (do 3. siječnja 2024. godine)
dr. Radomir Božić	član
dr. Danijela Martinović	članica
dr. Mirza Kršo	član (od 3. siječnja 2024. godine)
dr. Darko Tomaš	član (od 3. siječnja 2024. godine)
mr. Šerif Isović	član (do 3. siječnja 2024. godine)
dr. Dragan Kulina	član (do 3. siječnja 2024. godine)

Više informacija o promjenama članova Upravnog vijeća je objavljeno u [bilješci 39](#).

Uprava

dr. Jasmina Selimović	guvernerka (od 3. siječnja 2024. godine)
dr. Senad Softić	guverner (do 3. siječnja 2024. godine)
mr. Ernadina Bajrović	viceguvernerka
dr. Željko Marić	viceguverner
mr. Marko Vidaković	viceguverner (od 1. ožujka 2022. godine)

Revizorski komitet procjenjuje sveukupnu adekvatnost i efektivnost procesa financijskog izvještavanja Centralne banke, vrši pregled financijskih izvješća prije njihovog razmatranja i odobrenja od strane Upravnog vijeća, kao i nadzor procesa vanjske revizije godišnjih financijskih izvješća i procesa izbora neovisnih revizora Centralne banke. Nadzorne funkcije Revizorskog komiteta podrazumijevaju i nadzor okvira upravljanja rizicima i sustava internih kontrola, nadzor funkcije usklađenosti poslovanja i nadzor funkcije interne revizije.

Članove Revizorskog komiteta Centralne banke čine:

Revizorski komitet

dr. Elvir Čizmić	predsjedatelj (od 1. siječnja 2022. godine)
dr. Dijana Čavar	članica (od 1. siječnja 2022. godine)
dr. Vasilj Žarković	član (od 1. ožujka 2022. godine)

2. OSNOVA PRIPREME

2.1. Izjava o usklađenosti

Financijska izvješća Centralne banke pripremljena su u skladu sa Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja („MSFI“), objavljenim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde („OMRS“).

Ova financijska izvješća su pripremljena na osnovi pretpostavke o vremenskoj neograničenosti poslovanja.

Više informacija o uvjetima u okruženju u kojima se odvijalo poslovanje Centralne banke u 2023. godini, a koji su značajno utjecali na iskazana stanja imovine, obveza, prihoda i rashoda Centralne banke je objavljeno u [bilješci 3.13](#).

2.2. Osnova mjerenja

Ova financijska izvješća su pripremljena primjenom obračunske računovodstvene osnove i koristeći povijesni trošak kao osnovu mjerenja, izuzev za sljedeće značajne stavke:

Stavka	Osnova mjerenja
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	fer vrijednost
Monetarno zlato	fer vrijednost

2.3. Funkcionalna i izvještajna valuta

Financijska izvješća Centralne banke prikazana su u monetarnoj jedinici BiH koju predstavlja KM. Sve financijske informacije su zaokružene na najbližu tisuću (ukoliko nije drukčije navedeno).

2.4. Promjene u računovodstvenim politikama i objavljivanjima

2.4.1. Novi i izmijenjeni standardi

Usvojene računovodstvene politike su u skladu sa onima iz prethodne financijske godine, osim sljedećih izmijenjenih MSFI-jeva koji su usvojeni od strane Centralne banke od 1. siječnja 2023. godine:

- **MSFI 17: Ugovori o osiguranju**

Standard je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine. Ovo je sveobuhvatni novi računovodstveni standard za ugovore o osiguranju, pokriva priznavanje i vrednovanje, prezentiranje i objavljivanje. MSFI 17 se primjenjuje na sve vrste izdanih ugovora o osiguranju, kao i na određene garancije i financijske instrumente sa ugovorima o diskrecionom učešću. Centralna banka ne izdaje ugovore u okviru MSFI 17, stoga njegova primjena nema utjecaj na financijski rezultat Centralne banke, financijski položaj ili tokove gotovine.

Posljedično, ovaj standard nije imao utjecaj na financijska izvješća Centralne banke.

- **MRS 1 Prezentiranje financijskih izvješća i MSFI Izvješće iz prakse 2: Objavljivanje računovodstvenih politika (Dopune)**

Dopune su na snazi za godišnja razdoblja koji počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine. Dopune daju smjernice o primjeni koncepta procjene materijalnosti na objavljivanje računovodstvenih politika. Posebno, izmjene MRS 1 zamjenjuju zahtjev za objavljivanjem „značajnih“ računovodstvenih politika sa zahtjevom za objavljivanjem „materijalnih“ računovodstvenih politika. Također, uputstva i ilustrativni primjeri su dodani u Izvješće iz prakse kako bi pomogli u primjeni koncepta materijalnosti prilikom donošenja procjena o objavljivanju računovodstvenih politika.

Dopune ovog standarda nisu imale značajan utjecaj na financijska izvješća Centralne banke.

2. OSNOVA PRIPREME (NASTAVAK)

2.4. Promjene u računovodstvenim politikama i objavljivanjima (nastavak)

2.4.1. Novi i izmijenjeni standardi (nastavak)

- **MRS 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške: Definiranje računovodstvenih procjena (Dopune)**

Dopune su na snazi za godišnja izvještajna razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine i primjenjuju se na promjene u računovodstvenim politikama i promjene računovodstvenih procjena koje se događaju na ili nakon početka tog razdoblja. Izmjenama se uvodi novo definiranje računovodstvenih procjena, definiranih kao novčani iznosi u financijskim izvješćima koji su predmet nesigurnosti pri odmjerenju, ako nisu rezultat ispravke greške iz prethodnog razdoblja. Također, dopunama se pojašnjava šta su promjene u računovodstvenim procjenama i kako se one razlikuju od promjena računovodstvenih politika i ispravki grešaka.

Dopune ovog standarda nisu imale značajan utjecaj na financijska izvješća Centralne banke.

- **MRS 12 Porez na dobit: Odgođeni porezi koji nastaju u svezi sa imovinom i obvezama koje proizilaze iz jedne transakcije (Dopune)**

Dopune su na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine. Dopune sužavaju obujam i daju naredna pojašnjenja u svezi sa iznimkom za početno priznavanje prema MRS 12 i preciziraju kako subjekti treba da obračunavaju odloženi porez u svezi sa imovinom i obvezama koje proističu iz jedne transakcije, kao što su najmovi i obveze vraćanja u prvobitno stanje. Izmjene i dopune pojašnjavaju da kada su plaćanja kojima se izmiruje obveza odbitna za poreske svrhe, stvar je prosudbi, uzimajući u obzir važeći poreski okvir, da li se takvi odbitci mogu za poreske svrhe pripisati obvezi ili povezanoj komponenti imovine. Prema izmjenama, iznimka od početnog priznavanja se ne primjenjuje na transakcije koje pri početnom priznavanju dovode do jednakih oporezivih i odbitnih privremenih razlika. Primjenjuje se samo ako priznavanje unajmljenog sredstva i obveze najma (ili obveze za vraćanje imovine u prvobitno, uključujući sa tom obvezom povezano sredstvo) dovede do oporezivih i odbitnih privremenih razlika koje nisu jednake.

Dopune ovog standarda nisu imale značajan utjecaj na financijska izvješća Centralne banke.

- **MRS 12 Porez na dobit: Međunarodna poreska reforma – Pravila za drugi stup (Dopune)**

Dopune stupaju na snagu odmah po objavljivanju, ali određeni zahtjevi za objavljivanje stupaju na snagu kasnije. Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj („OECD“) objavila je pravila za drugi stup u prosincu 2021. godine kako bi osigurala da veliki multinacionalni subjekti podliježu minimalnoj poreskoj stopi od 15%. Dana 23. svibnja 2023. godine, OMRS je izdao Međunarodnu poresku reformu – pravila za drugi stup – izmjene i dopune MRS 12. Dopune uvode obveznu privremenu iznimku u računovodstvu odloženih poreza koji proizilaze iz jurisdikcijske primjene pravila za drugi stup i zahtjeva za obavljanje za pogođene subjekte o potencijalnoj izloženosti porezu na dobit iz drugog stupa. Izmjene zahtjevaju, za razdoblja u kojima je regulativa drugog stupa (suštinski) usvojena, ali još nije na snazi, objavljivanje poznatih ili razumno procjenljivih informacija koje pomažu korisnicima financijskih izvješća da razumiju izloženost subjekata koja proističe iz poreza na dobit iz drugog stupa. Da bi se uskladili sa ovim zahtjevima, od subjekata se traži da objave kvalitativne i kvantitativne informacije o svojoj izloženosti porezu na dobit iz drugog stupa na kraju izvještajnog razdoblja. Objavljivanje tekućih poreskih rashoda koji se odnose na porez na dobit iz drugog stupa i obavljanja u svezi sa razdobljima prije nego što zakon stupi na snagu su potrebni za godišnja izvještajna razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine, ali nisu potrebni za bilo koja periodična izvješća u godini koja se završava 31. prosinca 2023. ili ranije.

Dopune ovog standarda nisu imale značajan utjecaj na financijska izvješća Centralne banke.

2. OSNOVA PRIPREME (NASTAVAK)

2.4. Promjene u računovodstvenim politikama i objavljivanjima (nastavak)

2.4.2. Standardi koji su izdani, ali još uvijek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni

- **MRS 1 Prezentiranje financijskih izvješća: Klasificiranje kratkotrajnih i dugotrajnih obveza (Dopune)**

Izmjene i dopune su na snazi za godišnja izvještajna razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. godine, uz dozvoljenu raniju primjenu, i obvezu da se primjenjuju retrospektivno u skladu sa MRS 8. Cilj izmjena je da razjasni principe u MRS 1 za klasificiranje obveza na kratkotrajne i dugotrajne. Izmjenama je pojašnjeno značenje prava na odlaganje izmirenja obveza, uvjet da ovo pravo postoji na kraju izvještajnog razdoblja, da namjera menadžmenta ne utječe na klasificiranje na kratkotrajne i dugotrajne obveze, da opcije druge ugovorne strane koje bi mogle da dovedu do izmirenja obveza prijenosom vlastitih instrumenata kapitala subjekata ne utječu na klasificiranje na kratkotrajnu i dugotrajnu obvezu. Također, izmjene i dopune preciziraju da samo kovenante sa kojima subjekt mora biti usklađen na ili prije datuma izvještavanja mogu utjecati na klasificiranje obveze. Dodatna objavljivanja su također potrebna za dugotrajne obveze koje proizilaze iz kreditnih aranžmana koji su predmet usuglašenosti sa kovenantama u roku od dvanaest mjeseci nakon datuma izvještavanja. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan utjecaj na financijska izvješća Centralne banke.

- **MSFI 16 Najmovi: Obveze po osnovi transakcija prodaje i povratnog najma (Dopune)**

Izmjene su na snazi za godišnja izvještajna razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. godine, uz dozvoljenu raniju primjenu. Izmjene i dopune imaju za cilj da poboljšaju zahtjeve koje prodavac - najmodavac koristi u odmjeravanju obveze za najam koja proizilazi iz transakcije prodaje i povratnog najma u MSFI 16, dok se ne mijenja računovodstveni tretman najma koji nije u svezi sa transakcijama prodaje i povratnog najma. Konkretno, prodavac - najmodavac određuje „plaćanja najma” ili „revidirana plaćanja najma” na takav način da prodavac - najmodavac ne priznaje bilo kakav iznos dobitka ili gubitka koji se odnosi na pravo korištenja koje zadržava. Primjena ovih zahtjeva ne spriječava prodavca - najmodavca da prizna, u izvješću o dobiti ili gubitku, bilo kakav dobitak ili gubitak u svezi sa djelimičnim ili potpunim raskidom najma. Prodavac - najmodavac primjenjuje izmjenu retrospektivno u skladu sa MRS 8 na transakcije prodaje i povratnog najma koje su sklopljene nakon datuma početne primjene, što je početak godišnjeg izvještajnog razdoblja u kojem je subjekat prvi put primijenio MSFI 16. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan utjecaj na financijska izvješća Centralne banke.

- **MRS 7 Izvješće o tokovima gotovine i MSFI 7 Financijski instrumenti: Objavljivanja – Financijski aranžmani sa dobavljačima (Dopune)**

Izmjene su na snazi za godišnja izvještajna razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. godine, uz dozvoljenu raniju primjenu. Izmjene dopunjuju zahtjeve koji su već u MSFI i zahtjevaju od subjekta da objavi odredbe i uvjete financijskih aranžmana sa dobavljačima. Pored toga, od subjekata se zahtijeva da na početku i na kraju izvještajnog razdoblja objave knjigovodstvene iznose financijskih obveza po osnovi financijskih aranžmana sa dobavljačima i stavke u kojima su te obveze prikazane, kao i knjigovodstvene iznose financijskih obveza i stavki za koje su financijeri već izmirili odgovarajuće obveze prema dobavljačima. Subjekti također treba da objave vrstu i efekat bezgotovinskih promjena u knjigovodstvenim vrijednostima financijskih obveza po osnovi financijskih aranžmana sa dobavljačima koje spriječavaju da knjigovodstveni iznosi financijskih obveza budu usporedivi. Nadalje, izmjene zahtijevaju od subjekta da na početku i na kraju izvještajnog razdoblja objavi raspon datuma dospijeca za financijske obveze koje duguju financijerima i za usporedive obveze prema dobavljačima koje nisu dio tih aranžmana. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan utjecaj na financijska izvješća Centralne banke.

2. OSNOVA PRIPREME (NASTAVAK)

2.4. Promjene u računovodstvenim politikama i objavljivanjima (nastavak)

2.4.2. Standardi koji su izdani, ali još uvijek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni (nastavak)

- **MRS 21 Efekti promjena deviznih tečajeva: Nedostatak razmjenjivosti (Dopune)**

Izmjene su na snazi za godišnja izvještajna razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2025. godine, uz dozvoljenu raniju primjenu. Izmjene i dopune preciziraju kako subjekt treba da procijeni da li je valuta razmjenjiva i kako treba da odredi spot tečaj kada zamjena nije moguća. Smatra se da je valuta zamjenjiva u drugu valutu kada je subjekt u mogućnosti da dobije drugu valutu u administrativno razumnom vremenskom okviru, putem tržišta ili mehanizma razmjene u kojem bi transakcija razmjene stvorila izvršna prava i obveze. Ako valuta nije zamjenjiva u drugu valutu, od subjekta se traži da procijeni spot tečaj na dan vrednovanja. Cilj subjekta u procjeni spot tečaja je da odrazi tečaj po kojem bi se odvijala uredna transakcija razmjene na datum vrednovanja između sudionika na tržištu pod preovlađujućim gospodarskim uvjetima. Izmjenama se napominje da subjekt može da koristi dostupni tečaj bez prilagodbe ili druge tehnike procjene. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan utjecaj na financijska izvješća Centralne banke.

- **Dopuna MSFI 10 - Konsolidirana financijska izvješća i MRS 28 - Ulaganja u pridružena društva i zajednički pothvati: Prodaja imovine između ulagatelja i ovisnog društva**

Izmjene ukazuju na poznato neslaganje zahtjeva u MSFI 10 i onih u MRS 28, vezanih za prodaju ili unošenje imovine između ulagatelja i njegovih ovisnih društava i zajedničkih pothvata. Glavna posljedica izmjena odnosi se na to da je ukupan gubitak ili dobitak priznan kada transakcija tangira poslovanje (bez obzira da li je riječ o ovisnom društvu ili ne). Djelimičan dobitak ili gubitak je priznan kada transakcija tangira imovinu koja ne predstavlja biznis, čak i kada je ova imovina dio ovisnog društva. U prosincu 2015. godine OMRS odložio je datum primjene ovog standarda na neodređeno vrijeme čekajući ishod istraživanja vezano za primjenu metoda učešća. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan utjecaj na financijska izvješća Centralne banke.

3. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA

Centralna banka je dosljedno primjenjivala objavljene značajne računovodstvene politike na sva razdoblja prikazana u ovim financijskim izvješćima.

3.1. Financijska imovina i financijske obveze

3.1.1. Klasificiranje financijske imovine i financijskih obveza

Klasificiranje financijske imovine i financijskih obveza se određuje prilikom početnog priznavanja.

A. Financijska imovina

Financijska imovina Centralne banke se može klasificirati u jednu od tri navedene kategorije prilikom početnog priznavanja:

- Financijska imovina koja se naknadno mjeri po amortiziranom trošku,
- Financijska imovina koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i
- Financijska imovina koja se naknadno mjeri po fer vrijednost kroz dobit ili gubitak.

Na datume izvještavanja Centralna banka nije imala financijsku imovinu koja spada u kategoriju naknadnog mjerenja po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Klasificiranje financijske imovine određeno je:

- Poslovnim modelom Centralne banke za upravljanje financijskom imovinom i
- Obilježjima financijske imovine sa ugovornim novčanim tokovima.

Poslovni model

Poslovni model označava način na koji Centralna banka upravlja financijskom imovinom sa ciljem generiranja novčanih tokova. Na datume izvještavanja, Centralna banka upravlja svojom imovinom kroz sljedeće poslovne modele:

1. Model „držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova“ za financijsku imovinu koja generira ugovorne novčane tokove u tijeku svog životnog vijeka i
2. Model „držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i prodaje“ za financijsku imovinu koja generira ugovorne novčane tokove u tijeku svog životnog vijeka i novčane tokove koji nastaju u trenutku njezine prodaje.

Upravljanje ugovornim novčanim tokovima po osnovi investiranja u dužničke instrumente može se vršiti kroz oba poslovna modela.

Centralna banka je dužna, isključivo ako mijenja svoj poslovni model za upravljanje financijskom imovinom, reklasificirati svu financijsku imovinu na koju utječe promjena poslovnog modela.

3. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (NASTAVAK)

3.1. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

3.1.1. Klasificiranje financijske imovine i financijskih obveza (nastavak)

Za financijsku imovinu kojom se upravlja kroz ove modele, Centralna banka procjenjuje da li su ugovorni novčani tokovi financijske imovine samo plaćanja glavnice i kamate na nepodmireni iznos glavnice. Ova procjena se radi na razini portfelja iz razloga što je ta razina najbolji odraz načina upravljanja financijskom imovinom. U svrhu procjene, „glavnica“ se definira kao fer vrijednost financijske imovine prilikom početnog priznavanja. „Kamata“ se definira kao naknada za vremensku vrijednost novca, kreditni rizik povezan sa nepodmirenim iznosom glavnice tijekom određenog razdoblja i ostale rizike i troškove povezane sa držanjem financijske imovine.

Za potrebe procjene da li su ugovorni novčani tokovi „plaćanje samo glavnice i kamate“, Centralna banka uzima u obzir ugovorne novčane tokove instrumenta. Samo ona financijska imovina koja zadovoljava zahtjeve „plaćanje samo glavnice i kamate“ može se klasificirati u kategoriju financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku ili financijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Financijska imovina se mjeri po amortiziranom trošku ako zadovoljava sljedeće uvjete:

- drži se u okviru poslovnog modela čiji je cilj držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i
- ugovornim uvjetima financijske imovine novčani tokovi nastaju na određeni datum i samo su plaćanja glavnice i kamate na nepodmireni iznos glavnice.

Financijska imovina se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ako imovina zadovoljava sljedeće uvjete:

- drži se u okviru poslovnog modela čiji je cilj postignut naplatom ugovornih novčanih tokova i prodajom financijske imovine i
- ugovornim uvjetima financijske imovine novčani tokovi nastaju na određeni datum i samo su plaćanja glavnice i kamate na nepodmireni iznos glavnice.

B. Financijske obveze

Centralna banka klasificira sve svoje financijske obveze kao naknadno mjerene po amortiziranom trošku, osim novčanica i kovanica u optjecaju koje se mjere po nominalnoj vrijednosti ([bilješka 3.6](#)). Financijske obveze se ne reklasificiraju.

3.1.2. Početno priznavanje financijske imovine i financijskih obveza

Financijska imovina i financijske obveze se priznaju u izvješću o financijskom položaju samo kada Centralna banka postane jedna od ugovornih strana na koju se primjenjuju ugovorni uvjeti financijskog instrumenta.

Financijska imovina i financijske obveze se početno mjere po fer vrijednosti. Transakcijski troškovi izravno povezani sa stjecanjem ili izdavanjem financijske imovine i financijskih obveza, osim za imovinu i obveze koji se klasificiraju po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, se dodaju u ili oduzimaju od fer vrijednosti financijske imovine ili financijskih obveza prilikom početnog priznavanja po potrebi. Transakcijski troškovi izravno povezani sa stjecanjem financijske imovine ili financijskih obveza po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak se priznaju izravno u dobit ili gubitak.

Sva financijska imovina se početno priznaje na datum podmirenja, a to je datum kada Centralna banka stekne imovinu ili se imovina isporuči Centralnoj banci.

3. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (NASTAVAK)

3.1. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

3.1.3. Naknadno mjerenje financijske imovine i financijskih obveza

Izabrano klasificiranje financijske imovine i financijskih obveza određuje način njezina naknadnog mjerenja.

Amortizirani trošak financijske imovine ili financijske obveze je iznos po kojem se financijska imovina ili financijska obveza mjeri prilikom početnog priznavanja, umanjen za otplatu glavnice, uvećan ili umanjen za kumuliranu amortizaciju primjenom metode efektivne kamatne stope svih razlika između početnog iznosa i iznosa do dospijeca, i u slučaju financijske imovine, usklađen za svako umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke.

Bruto knjigovodstvena vrijednost financijske imovine je amortizirani trošak financijske imovine prije usklađenja za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke.

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška (bruto knjigovodstvene vrijednosti) financijske imovine ili financijske obveze i raspoređivanja i priznavanja prihoda i rashoda od kamata u dobit ili gubitak tijekom određenog razdoblja.

A. Financijska imovina

Financijska imovina po amortiziranom trošku

Nakon početnog priznavanja, financijska imovina se mjeri po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine. Efekti naknadnog mjerenja financijske imovine po amortiziranom trošku se priznaju u dobit ili gubitak kao prihodi od kamata ili rashodi po osnovi efekata negativnih kamatnih stopa u razdoblju kada su nastali.

Na datume izvještavanja, u kategoriju financijske imovine po amortiziranom trošku klasificirani su gotovina u stranim valutama, depoziti kod inozemnih banaka, posebna prava vučenja u MMF-u, dužnički instrumenti po amortiziranom trošku i ostala financijska imovina.

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Nakon početnog priznavanja, financijska imovina se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit koristeći metodu efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost imovine i usklađuje se sa fer vrijednosti financijske imovine na svaki datum izvještavanja. Tijekom razdoblja držanja, efekti naknadnog mjerenja financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit priznaju se na sljedeći način:

- Prihodi od kamata ili rashodi po osnovi efekata negativnih kamatnih stopa priznaju se u dobit ili gubitak u razdoblju kada su nastali.
- Usklađivanja fer vrijednosti priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u razdoblju kada su nastali.

Prilikom prestanka priznavanja dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, kumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznan u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti reklasificira se u dobit ili gubitak, uključujući prethodno priznane dobitke ili gubitke od umanjenja.

Na datume izvještavanja, u kategoriju financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit klasificirani su dužnički instrumenti Centralne banke.

3. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (NASTAVAK)

3.1. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

3.1.3. Naknadno mjerenje financijske imovine i financijskih obveza (nastavak)

Vlasnički instrumenti

Centralna banka je napravila neopoziv izbor da u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti prikaže naknadne promjene fer vrijednosti vlasničkih instrumenata koji se ne drže za trgovanje zbog svojih specifičnih obilježja i nepostojanja aktivnog tržišta za njihovo trgovanje. Ostala ulaganja predstavljaju vlasničke instrumente koji su početno priznani po trošku stjecanja za koji se smatra da odgovara njihovoj fer vrijednosti zbog nemogućnosti pouzdanog utvrđivanja njihove fer vrijednosti.

Na datume izvještavanja, vlasničke instrumente Centralne banke po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit čine dionice Banke za međunarodne namire (eng. BIS - The Bank for International Settlements) i dionice SWIFT-a (eng. Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication) ([bilješka 16](#)).

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Zahtjevi za umanjnjem vrijednosti financijske imovine koriste više informacija po principu pogleda unaprijed za priznavanje očekivanih kreditnih gubitaka. Instrumenti koji potpadaju pod ove zahtjeve odnose se na financijsku imovinu mjerenu po amortiziranom trošku odnosno depozite kod inozemnih banaka, dužničke instrumente po amortiziranom trošku i posebna prava vučenja u MMF-u, kao i dužničke instrumente mjerene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Centralna banka koristi pojednostavljeni pristup u izračunu očekivanih kreditnih gubitaka za ostala potraživanja. Vlasnički instrumenti mjereni po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit nisu predmetom umanjenja vrijednosti.

Centralna banka priznaje umanjjenje vrijednosti za ove gubitke na svaki datum izvještavanja. Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka odražava:

- Objektivni i ponderirani vjerojatan iznos koji se određuje procjenom više mogućih ishoda,
- Vremensku vrijednost novca i
- Razumne i korisne informacije koje su na raspolaganju bez dodanih troškova ili napora na datum izvještavanja o prošlim događajima, trenutnim uvjetima i predviđanjima o budućim gospodarskim uvjetima.

[Bilješka 6.1.](#) pruža više informacija o načinu mjerenja očekivanih kreditnih gubitaka.

Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke obračunava se i prikazuje u izvješću o financijskom položaju kako slijedi:

Financijska imovina mjerena po amortiziranom trošku: Očekivani kreditni gubici obračunavaju se na bruto knjigovodstvenu vrijednost imovine i evidentiraju kao odbitna stavka bruto knjigovodstvene vrijednosti imovine.

Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit: Očekivani kreditni gubici obračunavaju se na bruto knjigovodstvenu vrijednost imovine, ali se umanjjenje vrijednosti priznaje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti kao rezerviranje za očekivane kreditne gubitke i ne umanjuje knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine u izvješću o financijskom položaju.

Umanjenje vrijednosti na financijsku imovinu priznaje se u dobit ili gubitak, neovisno od klasificiranja financijske imovine koja je predmetom umanjenja na svaki datum izvještavanja.

3. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (NASTAVAK)

3.1. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

3.1.3. Naknadno mjerenje financijske imovine i financijskih obveza (nastavak)

B. Financijske obveze

Prihod ili rashod od kamate po osnovi financijskih obveza mjerenih po amortiziranom trošku priznaje se u dobit ili gubitak koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Prihodi od naknada i provizija po osnovi financijskih obveza priznaju se kada je usluga izvršena.

Financijske obveze mjerene po amortiziranom trošku uključuju novčanice i kovanice u optjecaju, depozite banaka, depozite Vlade i ostalih javnih institucija i ostale financijske obveze.

3.1.4. Prestanak priznavanja financijske imovine i financijskih obveza

Centralna banka prestaje priznavati financijsku imovinu samo onda kada ugovorna prava na novčane primitke od imovine isteknu ili kada Centralna banka prenese financijsku imovinu i suštinski sve rizike i koristi od vlasništva imovine na drugi subjekt.

Financijska obveza se prestaje priznavati kada je izmirena, otkazana ili je istekla.

3.2. Prebijanje

Financijska imovina i obveze se prebijaju i neto iznos se iskazuje u izvješću o financijskom položaju na neto principu samo kada postoji zakonski provedivo pravo za prebijanjem priznanih iznosa i kada postoji namjera za prikazivanjem i podmirivanjem transakcija na neto osnovi.

Prihodi i rashodi se prikazuju na neto osnovi samo kada to dopušta određeni MSFI, ili za one dobitke i gubitke koji proizilaze iz grupe sličnih transakcija.

3.3. Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima sastoje se od sljedećih kategorija: žiro računi, gotovina u stranim valutama, devizni depoziti po viđenju, devizni depoziti sa rokom dospijanja do tri mjeseca ili kraće od datuma stjecanja i posebna prava vučenja u MMF-u.

3.4. Monetarno zlato

Monetarno zlato je dio deviznih pričuva Centralne banke i klasificirano je kao financijska imovina. Monetarno zlato se početno priznaje po fer vrijednosti, uključujući transakcijske troškove koji se izravno mogu pripisati stjecanju monetarnog zlata.

Nakon početnog priznavanja, monetarno zlato se naknadno mjeri po fer vrijednosti. Nerealizirani dobitci i gubitci koji proizilaze iz promjena fer vrijednosti, a po osnovi promjena u cijeni monetarnog zlata, priznaju se na računu rezervi fer vrijednosti u okviru ostale sveobuhvatne dobiti. Prije raspodjele godišnje ostvarene dobiti, ukoliko nerealizirani gubitci prelaze stanje rezervi fer vrijednosti za monetarno zlato, Centralna banka priznaje iznos negativnog salda na račun dobiti ili gubitka i taj iznos ulazi u ostvarenu dobit raspoloživu za raspodjelu, ukoliko su ispunjeni zakonski propisani uvjeti za raspodjelu dobiti.

Prilikom prodaje zlata, nerealizirani dobitci i gubitci iz ostale sveobuhvatne dobiti se prenose u dobit ili gubitak.

Fer vrijednost monetarnog zlata se iskazuje u EUR valuti, prevodeći ga po fiksnom tečaju KM na datum izvještavanja i utvrđuje se prema posljednjoj raspoloživoj poslijepodnevnoj cijeni jedne unce zlata na datum izvještavanja.

3. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (NASTAVAK)

3.5. Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina

Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina je imovina nabavljena iz vlastitih sredstava Centralne banke i novčanih i nenovčanih donacija. Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina iskazuju se po povijesnom trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak uključuje kupovnu cijenu i sve troškove koji su izravno povezani sa dovođenjem imovine u radno stanje za namjeravanu uporabu. Održavanje i popravke, zamjene, te poboljšanja manjeg značaja priznaju se kao rashod kad su nastali. Značajna poboljšanja i zamjene se kapitaliziraju.

Imovina u pripremi iskazana je po trošku nabave uključujući troškove fakturirane od trećih osoba. Nakon završetka, svi akumulirani troškovi imovine prebacuju se na odgovarajuću kategoriju nekretnina, opreme i nematerijalne imovine na koje se naknadno primjenjuju odgovarajuće stope amortizacije.

Amortizacija se obračunava na sve nekretnine, opremu i nematerijalnu imovinu osim na zemljište i imovinu u pripremi prema linearnoj metodi po propisanoj stopi koja je utvrđena za postupno otpisivanje troška nabave imovine kroz njen procijenjeni korisni vijek trajanja. Procijenjene stope amortizacije za 2023. i 2022. godinu su dane kako slijedi:

Nekretnine i oprema

Zgrade	1,3% do 4,0%
Oprema	11,0% do 20,0%
Namještaj	10,0% do 12,5%
Vozila	15,5%

Nematerijalna imovina

Softver	20,0%
Ostala nematerijalna imovina	20,0%

Dobitci i gubitci po osnovi otuđenja nekretnina i opreme priznaju se u dobit ili gubitak.

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Korisni vijek trajanja nekretnina, opreme i nematerijalne imovine se preispituje i prilagođava najmanje jednom godišnje ili ako se smatra potrebnim i primjenjuje se prospektivno.

Knjigovodstvena vrijednost nefinancijske imovine Centralne banke se pregleda na svaki datum izvještavanja u svrhu ocjenjivanja postoje li naznake umanjenja vrijednosti. Ukoliko postoje, procjenjuje se nadoknadiva vrijednost imovine. Gubitak od umanjenja vrijednosti se priznaje uvijek kada knjigovodstvena vrijednost imovine ili jedinica koje stvaraju novac prelazi njenu nadoknadivu vrijednost. Gubitci od umanjenja vrijednosti priznaju se u dobit ili gubitak.

Nadoknadiva vrijednost ostale imovine je veća vrijednost pri usporedbi njezine uporabne vrijednosti u odnosu na fer vrijednost, umanjena za troškove prodaje. U procjenjivanju uporabne vrijednosti, očekivani budući novčani tokovi se diskontiraju na sadašnju vrijednost koristeći diskontnu stopu prije oporezivanja koja odražava trenutna tržišna očekivanja vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu imovinu. Za imovinu koja ne generira neovisne novčane priljeve, nadoknadivi iznos se određuje za jedinicu koja stvara novac kojoj imovina pripada.

Gubitak od umanjenja se ukida ukoliko je došlo do promjena u procjenama korištenim u određivanju nadoknadivog iznosa. Gubitak od umanjenja se ukida samo u mjeri u kojoj knjigovodstvena vrijednost imovine ne prelazi knjigovodstvenu vrijednost koja bi se mogla odrediti, bez amortizacije, da nije bilo prethodno priznanog gubitka od umanjenja vrijednosti te imovine.

3. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (NASTAVAK)

3.6. Novčanice i kovanice u optjecaju

Centralna banka je jedina institucija u BiH ovlaštena za izdavanje i povlačenje KM novčanica i kovanica, djelujući striktno u skladu sa pravilom valutnog odbora.

U skladu sa Zakonom o Centralnoj banci, ukupan iznos novčanica i kovanica u optjecaju evidentiran je kao financijska obveza Centralne banke u izvješću o financijskom položaju. Novčanice i kovanice u optjecaju uključuju samo KM novčanice i kovanice koje se nalaze izvan trezora Centralne banke.

Prilikom povlačenja novčanica i kovanica iz optjecaja, iste se priznaju kao obveza u okviru novčanica i kovanica u optjecaju do formalnog roka povlačenja iz optjecaja. Iznosi koji nisu povučeni nakon formalnog roka za povlačenje iz optjecaja, priznaju se kao prihod.

3.7. Depoziti banaka i deponenata

Ovi depoziti uključuju primljene depozite rezidentnih banaka i depozite Vlade i ostalih javnih institucija i predstavljaju financijske obveze Centralne banke koje se početno priznaju po fer vrijednosti i naknadno mjere po amortiziranom trošku. Depoziti banaka uključuju depozite rezidentnih banaka po osnovi politike obvezne pričuve Centralne banke i druge depozite rezidentnih banaka. Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija predstavljaju primljene depozite institucija BiH i drugih javnih agencija BiH i entitetskih institucija i agencija.

Uloga Centralne banke kao depozitara, bankara, savjetnika i fiskalnog agenta je propisana Zakonom o Centralnoj banci.

3.8. Rezerviranja

Rezerviranja se priznaju kada Centralna banka, kao posljedicu prošlog događaja, ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obvezu za koju je vjerojatno da će biti potreban odljev resursa koji sadrže ekonomske koristi radi podmirenja obveze i iznos obveze se može pouzdano procijeniti. Rezerviranja se utvrđuju diskontiranjem očekivanih budućih novčanih tokova koristeći stopu koja odražava trenutnu tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu obvezu.

Rezerviranja se održavaju na razini koju Uprava Centralne banke smatra dovoljnom za pokrivanje nastalih gubitaka. Uprava određuje adekvatnost rezerviranja na osnovi uvida u pojedine stavke, tekuće gospodarske uvjete, obilježja rizika određenih kategorija transakcija kao i ostale relevantne čimbenike.

Rezerviranja uključuju iznose rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade uposlenim i rezerviranja za sudske sporove. Rezerviranja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezerviranje izvorno priznato. Ako odljev ekonomskih koristi za podmirenje obveza više nije vjerojatan, rezerviranje se ukida.

3.9. Priznavanje prihoda i rashoda

Kamatni prihodi i rashodi

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u dobit ili gubitak primjenom metode efektivne kamatne stope. „Efektivna kamatna stopa“ je stopa koja točno diskontira procijenjena buduća novčana plaćanja i primitke kroz očekivani vijek trajanja financijskog instrumenta na:

- bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine ili
- amortizirani trošak financijske obveze.

Prilikom izračuna efektivne kamatne stope za financijske instrumente, Centralna banka procjenjuje buduće novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorne uvjete financijskog instrumenta, ali isključujući očekivane kreditne gubitke. Obračun uključuje sve naknade i plaćene ili primljene iznose između Centralne banke i druge strane koji su sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcijske troškove i sve druge diskonte ili premije.

3. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (NASTAVAK)

3.9. Priznavanje prihoda i rashoda (nastavak)

Obračunane kamate na financijsku imovinu sa pozitivnom kamatnom stopom odnosno prinosom priznaju se u dobit ili gubitak kao prihodi od kamata. Obračunane kamate na financijsku imovinu sa negativnom kamatnom stopom odnosno prinosom priznaju se u dobit ili gubitak kao efekti negativnih kamatnih stopa u okviru rashoda od kamata. Na datume izvještavanja, efekti negativnih kamatnih stopa na financijsku imovinu nastaju po osnovi depozita kod inozemnih banaka i dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, dok prihodi od kamata uključuju prihode od kamata na depozite kod inozemnih banaka, dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, dužničke instrumente po amortiziranom trošku i posebna prava vučenja kod MMF-a.

Obračunane kamate na financijske obveze po amortiziranom trošku priznaju se u dobit ili gubitak kao rashodi od kamata odnosno kao efekti negativnih pasivnih kamatnih stopa na financijske obveze u okviru prihoda od kamata. Na datume izvještavanja, obračunane kamate na financijske obveze uključuju rashode od kamata na depozite rezidentnih banaka i efekte negativnih pasivnih kamatnih stopa po osnovi primijenjene politike obvezne pričuve Centralne banke na depozite rezidentnih banaka.

Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi od naknada i provizija ostvareni pružanjem usluga Centralne banke priznaju se u dobit ili gubitak u trenutku pružanja usluge. Centralna banka obračunava prihode od naknada i provizija u skladu sa utvrđenim tarifama za svoje usluge. Usluge koje pruža Centralna banka uključuju usluge rezidentnim bankama, deponentima i drugim nebankarskim klijentima. One nastaju po osnovi transakcija u platnim sustavima, obrade novca, transakcija konverzije i ostalih usluga.

Rashodi od naknada i provizija nastaju po osnovi primljenih usluga koje se odnose na upravljanje deviznim pričuvama Centralne banke i priznaju se u dobit ili gubitak kada je usluga primljena.

Transakcije u stranim valutama i tečajne razlike

Prilikom početnog priznavanja transakcije u stranim valutama evidentiraju se u KM primjenjujući na iznos u stranoj valuti promptni devizni tečaj između KM i strane valute na datum transakcije.

Monetarne stavke iskazane u stranim valutama preračunavaju se u KM primjenom tečaja sa tečajne liste Centralne banke na datum izvještavanja. Nemonetarne stavke iskazane u stranim valutama mjerene po povijesnom trošku preračunavaju se po tečaju važećem na datum transakcije. Nemonetarne stavke iskazane u stranim valutama mjerene po fer vrijednosti preračunavaju se koristeći tečaj koji je bio važeći na datum mjerenja fer vrijednosti.

Tečajne razlike proizašle iz transakcija monetarnih stavki ili iz preračunavanja monetarnih stavki po tečajevima različitim od onih po kojima su početno priznane u tekućem ili u prethodnim izvještajnim razdobljima, priznaju se u dobit ili gubitak kada nastanu. Zbog pravila valutnog odbora, ne postoje tečajne razlike od monetarnih stavki denominiranih u EUR valuti.

Srednji tečajevi najznačajnijih valuta dani su u nastavku:

Srednji tečaj:	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
	KM	KM
EUR	1,95583	1,95583
CHF	2,112127	1,986219
GBP	2,250538	2,205168
USD	1,769982	1,833705
XDR	2,381282	2,450479

3. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (NASTAVAK)

3.9. Priznavanje prihoda i rashoda (nastavak)

Prihod od dividende

Prihod od dividende na vlasničke instrumente priznaje se u dobit ili gubitak kada se uspostavi pravo Centralne banke da prima uplate. Prihod od dividende potiče od dionica BIS banke u posjedu Centralne banke ([bilješke 16](#) i [28](#)).

Primanja uposlenih

Kratkoročna primanja uposlenih

U skladu sa domaćim propisima, a u ime svojih uposlenika, Centralna banka uplaćuje porez na dohodak i doprinose za mirovinsko, invalidsko, zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plaće, koji se obračunavaju po zakonskim stopama tijekom godine od iznosa bruto plaće. Centralna banka plaća ove poreze i doprinose u korist institucija Federacije Bosne i Hercegovine (na federalnoj i kantonalnoj razini), Republike Srpske i Brčko Distrikta.

Osim toga, naknade za topli obrok, prijevoz i regres isplaćuju se u skladu sa domaćim zakonskim zahtjevima. Ovi troškovi se priznaju u dobit ili gubitak u razdoblju u kojem su nastali.

Dugoročna primanja uposlenih

Prema domaćim zakonskim propisima, prilikom odlaska u mirovinu uposlenici Centralne banke imaju pravo na otpremninu, a po ispunjenju zakonskih uvjeta kao što su starost ili godine provedene u radnom odnosu, koja se u skladu sa internim aktima Centralne banke dodjeljuje u visini od šest redovitih mjesečnih plaća uposlenika isplaćenih u zadnjih šest mjeseci. Takve isplate se tretiraju kao ostala dugoročna primanja uposlenih. Centralna banka angažira ovlaštenog aktuara u svrhu izrade aktuarskog obračuna u skladu sa metodom projicirane kreditne jedinice.

Troškovi proizvodnje novčanica i kovanica

Troškovi koji se odnose na proizvodnju i dizajn novčanica i kovanica početno su priznani kao unaprijed plaćeni troškovi u okviru ostale imovine Centralne banke i naknadno se amortiziraju priznavanjem troškova kroz dobit ili gubitak tijekom razdoblja od pet godina.

Porezi

Centralna banka je obvezna da plaća porez na dodanu vrijednost za sve kupljene robe i usluge. Ova plaćanja su dio administrativnih i ostalih operativnih troškova Centralne banke. Prema Zakonu o Centralnoj banci, Centralna banka je oslobođena od obveza plaćanja poreza na dobit.

3.10. Upravljanje sredstvima za i u ime trećih osoba

Centralna banka također vodi određene račune u stranim valutama vezane za sporazume između vlada BiH i njezinih entiteta, te inozemnih vlada i financijskih organizacija, kao i račune u stranim valutama institucija i agencija BiH, te rezidentnih banaka za koje Centralna banka djeluje kao agent ([bilješka 36](#)).

3.11. Financijski aranžmani Bosne i Hercegovine sa Međunarodnim monetarnim fondom

Na osnovi financijskih aranžmana zaključenih između BiH, Centralne banke i Međunarodnog monetarnog fonda („MMF”), izvješće o financijskom položaju Centralne banke sadrži sljedeće stavke koje se odnose na članstvo BiH u MMF-u: držanje posebnih prava vučenja koja su dio deviznih pričuva Centralne banke i koja su kamatonosna, MMF-ov račun br. 1 i MMF-ov račun br. 2 koji su dio financijskih obveza Centralne banke. Ovi računi su također uključeni u iskazivanje poštovanja pravila valutnog odbora ([bilješka 4](#)).

3. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (NASTAVAK)

3.11. Financijski aranžmani Bosne i Hercegovine sa Međunarodnim monetarnim fondom (nastavak)

Ostale aktivne i pasivne stavke koje se odnose na MMF, a koje pripadaju ili koje su odgovornost BiH, evidentirane su na posebnom povjerilačkom fondu u okviru izvanbilančne evidencije. Centralna banka ima obvezu da osigura odgovarajuće evidencije po osnovi transakcija između BiH i MMF-a, ali djelujući striktno u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci i domaćim zakonskim propisima u BiH koji reguliraju inozemni dug BiH ([bilješka 37](#)).

3.12. Značajne računovodstvene prosudbe i procjene

U pripremi financijskih izvješća Centralne banke u skladu sa MSFI Uprava primjenjuje prosudbe i radi procjene koje se kontinuirano razmatraju. U procjeni značajnih prosudbi i procjena, Uprava uzima u obzir pretpostavke zasnovane na povijesnom iskustvu i očekivanjima o budućnosti za koja se smatra da su razumne u danim okolnostima.

Značajne prosudbe i procjene utječu na iskazane iznose imovine i obveza, kao i objavljivanje iznosa potencijalne imovine i obveza na datum izvještavanja, te odgovarajuće iskazane iznose prihoda i rashoda za izvještajno razdoblje. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od ovih procjena. Promjene u računovodstvenim politikama Centralne banke se primjenjuju retrospektivno kada je to primjenjivo u skladu sa MSFI. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je procjena izmijenjena ukoliko izmjena utječe samo na to razdoblje ili i u razdoblju izmjene i u budućim razdobljima, ako izmjena utječe i na tekuća i na buduća razdoblja. U ovim financijskim izvješćima nije bilo promjena u primjenjenim računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama.

Ova financijska izvješća su pripremljena prema uvjetima koji su postojali na dan 31. prosinca 2023. godine. Uvjeti u budućnosti mogu biti drukčiji od onih koji su rezultirali financijskim informacijama objavljenim u ovim financijskim izvješćima. Uprava kontinuirano prati povećane čimbenike neizvjesnosti koji mogu značajno utjecati na financijske performanse Centralne banke u narednom razdoblju.

Ključne pretpostavke i procjene vezane za materijalno značajne pozicije izvješća o financijskom položaju su prikazane u nastavku:

Poslovni model

[Bilješka 3.1.1.](#): Određivanje poslovnog modela u okviru kojeg se drži financijska imovina i procjena ugovornih uvjeta financijske imovine vezanih za zahtjev „plaćanje samo glavnice i kamate“. Ove procjene određuju klasificiranje financijske imovine.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Centralna banka izračunava očekivane kreditne gubitke za određene klase financijske imovine mjerene po amortiziranom trošku i dužničke instrumente mjerene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. [Bilješka 6.1.](#) opisuje pretpostavke korištene u određivanju ulaznih podataka u model za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka, uključujući i zahtjev za budućim informacijama koje su korištene u izvještajnim razdobljima.

Fer vrijednost imovine i obveza

Poslovna politika Centralne banke je da objavi informacije o fer vrijednosti financijske imovine ili obveza za koje postoje zvanične tržišne informacije ili se vrijednost može izračunati na osnovi alternativnih tehnika vrednovanja i kada se fer vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. Po mišljenju Uprave Centralne banke, iznosi u financijskim izvješćima odražavaju najvjerodostojniju i najkorisniju procjenu fer vrijednosti za potrebe financijskog izvještavanja u skladu sa MSFI. Za više informacija o mjerenju fer vrijednosti financijske imovine i financijskih obveza pogledati [bilješku 5](#).

3. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (NASTAVAK)

3.12. Značajne računovodstvene prosudbe i procjene (nastavak)

Amortizacija i primijenjene stope amortizacije

Obračun amortizacije i stope amortizacije su zasnovani na procijenjenom ekonomskom korisnom vijeku trajanja nekretnina, opreme i nematerijalne imovine. Jednom godišnje Centralna banka procjenjuje ekonomski korisni vijek trajanja na osnovi postojećih pretpostavki.

3.13. Uvjeti u okruženju u kojima se odvijalo poslovanje Centralne banke u 2023. godini

Prisustvo visoke inflacije kao i visokih kamatnih stopa, zajedno sa pojačanim geopolitičkim tenzijama i sukobima su nastavljene i tijekom 2023. godine. Pojačane neizvjesnosti u makroekonomskom i geopolitičkom okruženju te odluke vodećih središnjih banaka su primarno određivale kretanja i uvjete na globalnim financijskim tržištima i financijskom tržištu eurozone. Tijekom 2023. godine Europska središnja banka („ESB“) je u šest navrata podizala ključne kamatne stope u ukupnom iznosu za 200 baznih poena što se odražavalo na kretanja kamatnih stopa i tržišnih prinosa eurozone. Navedene okolnosti su izravno utjecale i na proces investiranja deviznih pričuva Centralne banke u 2023. godini. Utjecaj ovih okolnosti na upravljanje financijskim rizicima je detaljnije objavljen u [bilješci 6](#).

Restrukturiranje kamatonosnih komponenti deviznih pričuva u smjeru aktivne prilagodbe postojećim tržišnim uvjetima unutar zakonski dozvoljenog djelovanja je rezultiralo u značajnim iznosima ostvarenih deviznih kamatnih prihoda za 2023. godinu. Devizni kamatni prihodi Centralne banke su primarno ostvareni kamatnim prihodima po osnovi depozita kod inozemnih banaka. Tijekom 2023. godine, Centralna banka se oslobodila i dužničkih instrumenata koji su bili ugovoreni pod negativnim i niskim prinosima u prošlim razdobljima njihovim prodajama, reinvestirajući ih pod postojećim pozitivnim prinosima i kamatnim stopama. Povećanje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit po osnovi kupnji je izvršeno sa kraćim rokovima dospjeća kupljenih dužničkih instrumenata tijekom 2023. godine. Promjena fer vrijednosti po osnovi držanja monetarnog zlata je bila pozitivna za 2023. godinu. Na taj način, značajno je smanjena volatilnost kapitala Centralne banke po osnovi promjena fer vrijednosti financijske imovine Centralne banke koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i ostvareni su ukupni neto pozitivni efekti po ovoj osnovi za 2023. godinu.

Navedene poduzete aktivnosti Centralne banke su rezultirale u ostvarenoj ostaloj i ukupnoj sveobuhvatnoj dobiti za 2023. godinu što je značajno ojačalo kapital Centralne banke u odnosu na 2022. godinu.

Više informacija o promjenama i stanjima značajnih komponenti deviznih pričuva te njihovom utjecaju na račun dobiti ili gubitka i kapital Centralne banke je objavljeno u sljedećim bilješkama:

Bilješka	Naziv
8	Depoziti kod inozemnih banaka
10	Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
11	Monetarno zlato
22	Neto kamatni prihodi
24	Neto realizirani (gubitci) od prodaje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
33	Kapital

3. ZNAČAJNE INFORMACIJE O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA (NASTAVAK)**3.13. Uvjeti u okruženju u kojima se odvijalo poslovanje Centralne banke u 2023. godini (nastavak)**

Smanjenje iznosa monetarne pasive za 2023. godinu je primarno uzrokovano transakcijama kupnji i prodaja KM sa rezidentnim bankama i deponentima rezultirajući ukupnim neto kupnjama KM za 2023. godinu. Pored toga, rezidentne banke su necikličnim intenzitetom podizale i vraćale KM novčanice i kovanice putem izdvojenih trezora Centralne banke što je dovelo do kumuliranog neto porasta KM novčanica i kovanica u optjecaju u 2023. godini uz istovremeno neto smanjenje računa rezervi rezidentnih banaka.

Sve rezidentne banke su uredno ispunjavale obveznu pričuvu u skladu sa zakonskim propisima Centralne banke. Od 1. siječnja 2023. godine, Centralna banka je počela sa primjenom novih utvrđenih stopa naknada po osnovi instrumenta obvezne pričuve, uvođenjem pozitivnih stopa naknada prema rezidentnim bankama na sredstva obveznih pričuva u ovisnosti od njihove osnovice za obračun. Tijekom 2023. godine Centralna banka je jednom povećala stope naknada po osnovi instrumenta obvezne pričuve.

Više informacija o promjenama i stanjima komponenti monetarne pasive te primijenjenoj politici obvezne pričuve Centralne banke je objavljeno u sljedećim bilješkama:

Bilješka	Naziv
17	Novčanice i kovanice u optjecaju
18	Depoziti banaka
19	Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija
22	Neto kamatni prihodi

Značajno poboljšane financijske performanse Centralne banke u 2023. godini su dovele do povećanja iznosa neto strane aktive Centralne banke, kao glavnog pokazatelja stabilnosti valutnog odbora. Pored toga, Centralna banka je stekla zakonski propisane uvjete za isplatu dijela neto dobiti za 2023. godinu prema Ministarstvu financija i trezora BiH. Više informacija je objavljeno u sljedećim bilješkama:

Bilješka	Naziv
4	Aranžman valutnog odbora
21	Ostale obveze
32	Raspodjela godišnje neto dobiti
33	Kapital

4. ARANŽMAN VALUTNOG ODBORA

Valutni odbor je aranžman sa fiksnim deviznim tečajem koji je vezan za stabilnu stranu valutu tzv. rezervnu valutu, gdje se ukupan iznos domaće valute u svakom trenutku može slobodno konvertirati u rezervnu valutu. Svaka emitovana KM ima puno pokriće u stranoj valuti za koju je vezana prema unaprijed definiranom deviznom fiksnom tečaju prema EUR valuti. Zakonom o Centralnoj banci definirano je pravilo za izdavanje valute „valutni odbor“ prema kojem je Centralna banka obvezna da osigura da ukupan iznos njezine monetarne pasive nikada ne pređe ekvivalentan iznos (izražen u KM) njezinih deviznih pričuva.

Detalji poštovanja tog pravila su sljedeći:

U tisućama KM	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
Zvanične devizne pričuve		
Gotovina u stranim valutama	455.191	572.020
Depoziti kod inozemnih banaka	8.326.590	8.273.200
Posebna prava vučenja u MMF-u	2.073	149
Dužnički instrumenti	7.330.551	7.060.451
Monetarno zlato	175.459	160.040
UKUPNO	16.289.864	16.065.860
Obveze prema nerezidentima	2.454	2.583
Neto devizne pričuve (Zvanične devizne pričuve umanjene za obveze prema nerezidentima)	16.287.410	16.063.277
Monetarna pasiva		
Novčanice i kovanice u optjecaju	7.565.108	7.436.097
Depoziti banaka	7.083.235	7.217.387
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	752.898	958.245
UKUPNO	15.401.241	15.611.729
NETO STRANA AKTIVA (Neto devizne pričuve umanjene za monetarnu pasivu)	886.169	451.548

Prikazani iznosi svih komponenti valutnog odbora predstavljaju njihova knjigovodstvena stanja na datume izvještavanja.

Neto strana aktiva Centralne banke je glavni financijski indikator postizanja i održavanja stabilnosti domaće valute u BiH i njezina osnovna mjera uspješnog poslovanja. Ona predstavlja dio zvaničnih deviznih pričuva, koje se mogu koristiti samo za namjene i potrebe određene Zakonom o Centralnoj banci.

Neto strana aktiva je iznos koji garantira stabilnost domaće valute, odnosno monetarnu stabilnost i apsorpira potencijalne financijske rizike koji proizilaze iz upravljanja zvaničnim deviznim pričuvama. Na dan 31. prosinca 2023. godine financijsko stanje neto strane aktive iznosi 886.169 tisuća KM i u potpunosti je osigurana stabilnost domaće valute (31. prosinca 2022: 451.548 tisuća KM).

4. ARANŽMAN VALUTNOG ODBORA (NASTAVAK)

Više informacija o financijskim rizicima kojima je Centralna banka bila izložena u upravljanju zvaničnim deviznim pričuvama je objavljeno u [bilješci 6](#).

Na datume izvještavanja, adekvatna razina kapitaliziranosti Centralne banke je osigurala izvršavanje njezinih funkcija propisanih Zakonom o Centralnoj banci. Za više informacija pogledati [bilješku 33](#).

5. KLASIFICIRANJE I MJERENJE FER VRIJEDNOSTI FINANCIJSKE IMOVINE I FINANCIJSKIH OBVEZA

Fer vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena prodajom imovine ili plaćena za prijenos obveze u redovitoj transakciji između tržišnih sudionika na datum mjerenja, neovisno od toga da li je ona vidljiva izravno ili procijenjena nekom drugom metodom vrednovanja. Prilikom procjenjivanja fer vrijednosti imovine ili obveze, Centralna banka uzima u obzir obilježja imovine ili obveze koju bi tržišni sudionici uzeli u obzir prilikom procjenjivanja njihove cijene na datum mjerenja.

Procjenjene fer vrijednosti financijske imovine i financijskih obveza Centralne banke su određene koristeći raspoložive tržišne informacije, ukoliko ih ima, i odgovarajuće metodologije vrednovanja.

Osim toga, u svrhu financijskog izvještavanja, mjerenje fer vrijednosti se kategorizira u Razinu 1, 2 ili 3 u ovisnosti od stupnja raspoloživosti mjerenja fer vrijednosti i značaja ulaznih podataka za cjelokupno mjerenje fer vrijednosti, što je opisano u nastavku:

- Razina 1 ulazni podaci su kotirane cijene (neprilagođene) za identičnu imovinu i obveze na aktivnim tržištima kojima Centralna banka može pristupiti na datum mjerenja;
- Razina 2 ulazni podaci su podaci, osim kotiranih cijena uključenih u Razinu 1, koji su bilo izravno ili neizravno raspoloživi za imovinu i obveze; i
- Razina 3 ulazni podaci su podaci koji nisu raspoloživi za imovinu ili obveze.

5. KLASIFICIRANJE I MJERENJE FER VRIJEDNOSTI FINANCIJSKE IMOVINE I FINANCIJSKIH OBVEZA (NASTAVAK)

5.1. Financijska imovina mjerena po fer vrijednosti

Sljedeća tablica daje analizu financijske imovine mjerene po fer vrijednosti na svaki datum izvještavanja po razinama hijerarhije fer vrijednosti unutar koje je mjerenje fer vrijednosti kategorizirano. Ovi iznosi predstavljaju vrijednosti koje su prikazane u izvješću o financijskom položaju.

U tisućama KM

31. prosinca 2023.

Financijska imovina	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
<i>Financijska imovina mjerena po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit</i>				
Dužnički instrumenti	6.150.130	-	-	6.150.130
Monetarno zlato	175.459	-	-	175.459
UKUPNO	6.325.589	-	-	6.325.589

U tisućama KM

31. prosinca 2022.

Financijska imovina	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
<i>Financijska imovina mjerena po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit</i>				
Dužnički instrumenti	5.887.589	-	-	5.887.589
Monetarno zlato	160.040	-	-	160.040
UKUPNO	6.047.629	-	-	6.047.629

Financijska imovina se mjeri po fer vrijednosti u izvješću o financijskom položaju koristeći zadnje poslijepodnevne cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu, preuzete sa zvaničnih servisa, a što odgovara Razini 1 hijerarhije na datume izvještavanja. Za mjerenje fer vrijednosti dužničkih instrumenta koriste se tržišne cijene sa zvaničnog servisa Bloomberg, a za mjerenje fer vrijednosti monetarnog zlata koristi se cijena unce zlata preuzeta sa zvaničnog servisa Reuters.

5. KLASIFICIRANJE I MJERENJE FER VRIJEDNOSTI FINANCIJSKE IMOVINE I FINANCIJSKIH OBVEZA (NASTAVAK)

5.2. Financijska imovina i financijske obveze koji se ne mjere po fer vrijednosti

U tisućama KM

	Knjigovodstvena vrijednost	31. prosinca 2023. Fer vrijednost
Financijska imovina		
<i>Financijska imovina mjerena po amortiziranom trošku:</i>		
Gotovina u stranim valutama	455.191	455.191
Depoziti kod inozemnih banaka	8.326.590	8.326.590
Posebna prava vučenja u MMF-u	2.073	2.073
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	1.180.421	1.084.267
Ostala financijska imovina	3.539	3.539
	9.967.814	9.871.660
<i>Financijska imovina klasificirana po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit - izbor troška stjecanja:</i>		
Ostala ulaganja	27.813	27.813
	27.813	27.813
Ukupno	9.995.627	9.899.473
Financijske obveze		
<i>Financijske obveze mjerene po amortiziranom trošku:</i>		
Novčanice i kovanice u optjecaju	7.565.108	7.565.108
Depoziti banaka	7.083.235	7.083.235
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	752.898	752.898
Ostale financijske obveze	68.423	68.423
Ukupno	15.469.664	15.469.664

5. KLASIFICIRANJE I MJERENJE FER VRIJEDNOSTI FINANCIJSKE IMOVINE I FINANCIJSKIH OBVEZA (NASTAVAK)

5.2. Financijska imovina i financijske obveze koji se ne mjere po fer vrijednosti (nastavak)

U tisućama KM

	Knjigovodstvena vrijednost	31. prosinca 2022. Fer vrijednost
Financijska imovina		
<i>Financijska imovina mjerena po amortiziranom trošku:</i>		
Gotovina u stranim valutama	572.020	572.020
Depoziti kod inozemnih banaka	8.273.200	8.273.200
Posebna prava vučenja u MMF-u	149	149
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	1.172.862	1.018.598
Ostala financijska imovina	4.282	4.282
	10.022.513	9.868.249
<i>Financijska imovina klasificirana po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – izbor troška stjecanja:</i>		
Ostala ulaganja	27.813	27.813
	27.813	27.813
Ukupno	10.050.326	9.896.062
Financijske obveze		
<i>Financijske obveze mjerene po amortiziranom trošku:</i>		
Novčanice i kovanice u optjecaju	7.436.097	7.436.097
Depoziti banaka	7.217.387	7.217.387
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	958.245	958.245
Ostale financijske obveze	4.023	4.023
Ukupno	15.615.752	15.615.752

Za financijsku imovinu i financijske obveze koji se ne mjere po fer vrijednosti, fer vrijednost ovih komponenti je razmotrena u svrhu objavljivanja podataka o njihovoj procijenjenoj fer vrijednosti. Uprava smatra da knjigovodstvene vrijednosti financijske imovine po amortiziranom trošku, ostalih ulaganja i financijskih obveza po amortiziranom trošku, osim dužničkih instrumenata po amortiziranom trošku predstavljaju razumnu procjenu njihove fer vrijednosti na datume izvještavanja. Navedena procjena je izvršena uvažavajući specifičan položaj Centralne banke kao vrhovne monetarne vlasti koja operira po aranžmanu valutnog odbora kao i dominantnu kratkoročnost ovih komponenti. Za više informacija pogledati [bilješke 6.3.](#) i [8.](#)

Na datume izvještavanja, financijska imovina i financijske obveze koje se ne mjere po fer vrijednosti pripadaju razini 2 mjerenja fer vrijednosti, osim za dužničke instrumente po amortiziranom trošku koji pripadaju razini 1 mjerenja jer je njihova fer vrijednost utvrđena istom tehnikom mjerenja koja se koristi za dužničke instrumente mjerene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

6. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA

Financijska imovina po osnovi koje je Centralna banka izložena financijskim rizicima (kreditni rizik, tržišni rizici i rizik likvidnosti) su:

- Gotovina u stranim valutama,
- Depoziti kod inozemnih banaka (središnjih banaka, poslovnih banaka i BIS-a),
- Posebna prava vučenja u MMF-u,
- Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit,
- Monetarno zlato,
- Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku,
- Ostala financijska imovina (potraživanja od rezidentnih banaka, krediti uposlenim i ostala potraživanja) i
- Ostala ulaganja.

Na upravljanje deviznim pričuvama i upravljanje financijskim rizicima u procesu upravljanja deviznim pričuvama u značajnoj mjeri utječu kretanja na financijskim tržištima, prvenstveno kretanja na financijskom tržištu eurozone, na koje utječe veliki broj različitih čimbenika, od koji su najvažnije mjere ESB-a i ostalih vodećih središnjih banaka na globalnoj razini.

Kratkoročne kamatne stope u 2023. godini, kao i tržišni prinosi na kratkoročne i srednjoročne državne obveznice zemalja eurozone su znatno porasle u odnosu na njihove vrijednosti u prethodnoj godini, čemu je u velikoj mjeri doprinijela ESB povećanjem ključnih kamatnih stopa u eurozoni.

Sve tri ključne kamatne stope ESB su povećavane u veljači, ožujku, svibnju, lipnju, kolovozu i rujnu 2023. godine, što se odrazilo na kretanje kamatnih stopa (euribor) i tržišnih prinosa na euroobveznice u 2023. godini.

Zabilježen je porast kamatnih stopa na depozite i porast tržišnih prinosa na državne obveznice eurozone svih preostalih ročnosti do dospijea.

Naročito izražen rast tržišnih prinosa je zabilježen na kraćem kraju krive prinosa eurozone (državne obveznice eurozone kraćih preostalih rokova dospijea), tako da je od travnja 2023. godine primjetna inverzija krive prinosa eurozone, što znači da su tržišni prinosi na državne obveznice eurozone kraćih preostalih rokova dospijea viši nego tržišni prinosi na državne obveznice eurozone dužih preostalih rokova dospijea.

Porast tržišnih prinosa smanjuje fer vrijednost dužničkih instrumenata u portfelju Centralne banke, što predstavlja izazov po stabilnost aranžmana valutnog odbora.

Radi očuvanja stabilnosti valutnog odbora, Centralna banka je tijekom 2022. godine značajno skratila modificirano trajanje portfelja i izloženost kamatnom riziku.

Izvršene su određene prilagodbe ograničenja kreditnog rizika i struktura deviznih pričuva je izmijenjena u smislu povećanog učešća depozita kod inozemnih banaka (prije svega prekonocnih dvodnevni depozita) i smanjenja učešća dužničkih instrumenata.

Posljedično tome, zaustavljeno je dalje opadanje pokrivenosti monetarne pasive, ali je došlo do određenog porasta očekivanih kreditnih gubitaka zbog porasta kreditnog rizika.

U 2023. godini su modificirano trajanje portfelja i izloženost kamatnom riziku blago povećani, imajući u vidu porast pokrivenosti monetarne pasive, pri čemu učešće depozita kod inozemnih banaka (51%) nije povećavano, te posljedično tome nije povećavan kreditni rizik.

6. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik od neizvršenja ugovornih obveza od strane druge ugovorne strane ili emitenta dužničkih vrijednosnih papira s fiksnim prihodom, pri čemu ugovorna strana predstavlja subjekta kod kojeg se, u skladu s propisima Centralne banke, države ili su investirana sredstva deviznih pričuva. Upravljanje kreditnim rizikom ostvaruje se:

- ograničenjem obujma financijskih instrumenata,
- ograničenjem ugovornih strana i emitenata na one s prihvatljivim kompozitnim kreditnim rejtingom,
- definiranjem ograničenja u pogledu koncentracije za investiranje kod svake pojedinačne ugovorne strane,
- ograničenjem maksimalnog iznosa koji se može investirati u pojedinačne vrste financijskih instrumenata,
- ograničenjem veličine emisije pojedinačnog vrijednosnog papira i
- ograničenjem ročnosti investiranja.

Za sredstva koja su evidentirana u izvanbilančnoj evidenciji, Centralna banka nije izložena kreditnom riziku, jer sav rizik koji eventualno može rezultirati iz osnova plasmana tih sredstava snose ugovorno vlasnici sredstava (pogledati [bilješke 36 i 37](#)).

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka

Financijska imovina za koju Centralna banka vrši izračun očekivanih kreditnih gubitaka obuhvata:

- depozite kod inozemnih banaka,
- posebna prava vučenja u MMF-u,
- dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit,
- dužničke instrumente po amortiziranom trošku i
- ostalu financijsku imovinu (potraživanja od rezidentnih banaka, krediti uposlenim i ostala potraživanja).

Osnovni kriterij za definiranje ograničenja izloženosti kreditnom riziku predstavlja kompozitni kreditni rejting. Kompozitni kreditni rejting predstavlja prosjek razine postojećih kreditnih rejtinga dodijeljenih određenom emitentu od strane najmanje dvije od tri kreditne rejting agencije (Standard & Poor's, Fitch Ratings ili Moody's).

Financijsku imovinu koja ima kompozitni kreditni rejting razine AA minus (AA-) ili viši, Centralna banka tretira kao izloženost kreditnom riziku niske razine.

Financijsku imovinu koja ima kompozitni kreditni rejting razine od BBB minus (BBB-) do A plus (A+), Centralna banka tretira kao izloženost kreditnom riziku srednje razine.

Financijsku imovinu koja ima kompozitni kreditni rejting razine niže od BBB minus (BBB-), Centralna banka tretira kao izloženost kreditnom riziku visoke razine.

U nedostatku kreditnog rejtinga, Centralna banka procjenjuje kapacitet dužnika da uredno izmiruje dospjele ugovorne novčane obveze.

Model umanjenja vrijednosti financijske imovine definira tri faze raspodjele izloženosti, u ovisnosti od razine kreditnog rizika kod inicijalnog priznavanja i na temelju promjena razine kreditnog rizika nakon inicijalnog priznavanja kao što je prikazano u nastavku:

6. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.1. Kreditni rizik (nastavak)

1. Faza 1 raspodjele izloženosti – Financijska imovina koju Centralna banka prilikom inicijalnog priznavanja tretira kao izloženost kreditnom riziku niske ili srednje razine alocira se u Fazu 1. Prema internim aktima Centralne banke, ulaganje deviznih sredstava koje podrazumijeva izlaganje kreditnom riziku visoke razine nije dozvoljeno. Svako ulaganje sredstava deviznih pričuva prilikom inicijalnog priznavanja alocira se u Fazu 1 raspodjele izloženosti.
2. Faza 2 raspodjele izloženosti – Ukoliko dođe do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na inicijalno priznavanje, financijska imovina koja je bila alocirana u Fazu 1 prelazi u Fazu 2.
3. Faza 3 raspodjele izloženosti – Ukoliko se financijskoj imovini dodijeli status neispunjavanja obveza (eng. Default), financijska imovina prelazi u Fazu 3.

Izračunavanje očekivanih kreditnih gubitaka vrši se ili na 12-mjesečnoj ili na cjeloživotnoj osnovi, u ovisnosti od toga koja je razina kompozitnog kreditnog rejtinga financijske imovine, da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od momenta inicijalnog priznavanja financijske imovine ili je financijska imovina kreditno umanjena.

Za financijsku imovinu koja je alocirana u Fazu 1, vrši se obračun 12-mjesečnih očekivanih kreditnih gubitaka, dok se za financijsku imovinu koja je alocirana u Fazu 2 ili Fazu 3, vrši obračun cjeloživotnih očekivanih kreditnih gubitaka.

Značajno povećanje kreditnog rizika

Značajno povećanje kreditnog rizika, kao kriterija za transfer izloženosti u Fazu 2, predstavlja:

- smanjenje ocjene kompozitnog kreditnog rejtinga za više od dva podioka u odnosu na datum inicijalnog priznavanja, osim u slučaju da se financijska imovina i nakon smanjenja ocjene kompozitnog kreditnog rejtinga tretira kao izloženost kreditnom riziku niske razine na datum izvještavanja ili
- smanjenje ocjene kompozitnog kreditnog rejtinga financijske imovine ispod investibilne razine kompozitnog kreditnog rejtinga, tj. ispod ocjene BBB minus (BBB-).

Financijska imovina se ne može iz Faze 1 realocirati u Fazu 2 ukoliko Centralna banka smatra da dužnik koji nema dodijeljen kreditni rejting ima veliki kapacitet da uredno izmiruje dospjele ugovorne obveze. U Fazu 2 ne može se alocirati ni financijska imovina koja i nakon smanjenja razine kompozitnog kreditnog rejtinga, ima razinu AA minus (AA-) ili više, obzirom da se tretira kao izloženost kreditnom riziku niske razine.

Ukoliko se financijski instrument sastoji iz više tranši koje su inicijalno priznane u različitim razdobljima i koje su u različitim razdobljima imale različite kompozitne kreditne rejtinge, uvažavajući konzervativni pristup, kao relevantno uzima se izračunano povećanje kreditnog rizika od najvišeg podioka.

Ukoliko je do promjene ocjene kreditnog rizika došlo uslijed promjene metodologije određene kreditne rejting agencije i ne radi se o značajnom povećanju kreditnog rizika u odnosu na inicijalno procijenjene rizike, izloženosti se ne klasificiraju u Fazu 2.

Centralna banka može na osnovi vlastite analize za svaki individualni financijski instrument odrediti alociranje tog financijskog instrumenta u Fazu 2 ili Fazu 3. Ukoliko su otklonjeni uzroci koji su doveli do alociranja financijske imovine u Fazu 2, izloženost se može vratiti u Fazu 1, ali minimalno 90 dana nakon otklanjanja uzroka.

Pored navedenih kriterija, klasificiranje po fazama može se vršiti i na osnovi pretpostavke da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika ukoliko plaćanje kasni 30 ili više dana, pri čemu se financijska imovina klasificira u Fazu 2 (eng. underperforming) ukoliko plaćanje kasni 30-89 dana. Financijska imovina se klasificira u Fazu 3 (eng. nonperforming) ukoliko plaćanje kasni 90 ili više dana.

6. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.1. Kreditni rizik (nastavak)

Definicija statusa neispunjavanja obveza (eng. Default)

Kriterij za status neispunjavanja obveza predstavljaju objektivni dokazi umanjavanja vrijednosti, i to posebno:

- značajne financijske poteškoće emitenta vrijednosnog papira,
- nepoštovanje ugovornih obveza u smislu kašnjenja po obvezama glavnice i kamate,
- eventualno restrukturiranje ili izmjena postojećih uvjeta servisiranja obveza po osnovi duga proizašlog iz financijskog instrumenta iz razloga koji se odnose na financijske poteškoće emitenta,
- vjerojatnost stečaja i/ili likvidiranja ili drugi oblik financijskog reorganiziranja i/ili
- nestanak aktivnog tržišta za trgovanje.

Izračunavanje očekivanih kreditnih gubitaka

Očekivani kreditni gubitci se izračunavaju kao produkt tri varijable: vjerojatnost neispunjenja obveza (eng. PD - Probability of Default), gubitak u slučaju neispunjenja obveza (eng. LGD – Loss Given Default) i izloženosti (eng. EAD – Exposure at Default), koji se definiraju kako slijedi:

- **Vjerojatnost neispunjenja obveza (PD)** predstavlja procjenu vjerojatnosti da druga ugovorna strana neće biti u mogućnosti da ispunji svoje obveze po osnovi duga. U izvještajnim razdobljima koristio se isti način kalkuliranja PD-a u skladu sa metodologijom Centralne banke za izračun očekivanih kreditnih gubitaka koja je u primjeni od 1. siječnja 2019. godine. Za izračunavanje umanjavanja vrijednosti, u skladu sa najboljim praksama u drugim središnjim bankama u regionu i u Europskoj uniji, a koje su u obvezi primjene MSFI, Centralna banka kao parametar vjerojatnosti neispunjenja obveza, koristi procjene na osnovi podataka iz tranzicijskih matrica koje objavljuju kreditne rejting agencije i ekspertske ocjene u vidu fiksnih procenata vjerojatnosti neispunjenja obveza. Za izračunavanje vjerojatnosti neispunjenja obveza procjene se rade na osnovi tranzicijskih matrica za korporacije na globalnoj razini koje sadrže podatke o prosječnoj stopi jednogodišnje tranzicije odgovarajuće dugoročne razine kreditnog rejtinga u status „D“, tj. default ili status „SD“, tj. selective default. Na osnovi navedenih podataka vrše se procjene vjerojatnosti neispunjenja obveza za izloženosti prema stranim komercijalnim bankama i stranim državama, odnosno stranim središnjim bankama i vladama, za koje je moguće izračunati kompozitne kreditne rejtinge. Pri procjeni vjerojatnosti neispunjenja obveza za izloženosti prema stranim državama, odnosno stranim središnjim bankama i vladama, u obzir se uzima i prvi nenulti podatak o stopi jednogodišnje tranzicije razine suverenih rejtinga u status „D“, tj. default ili status „SD“, tj. selective default iz tranzicijskih matrica za suverene rejtinge. Za izloženosti za koje nije moguće izračunati kompozitne kreditne rejtinge, u oba izvještajna razdoblja, koriste se ekspertske ocjene u vidu fiksnih procenata, odnosno pojednostavljeni pristup u skladu sa analizom trenutnog stanja i dosadašnjeg iskustva.
- **Gubitak u slučaju neispunjenja obveza (LGD)** predstavlja procjenu procentualne izloženosti emitentu koja se u slučaju nastanka neispunjenja obveza neće moći naplatiti. Za gubitak u slučaju neispunjenja obveza se koristi konstantna vrijednost jednogodišnjeg LGD-a u iznosu od 45% u skladu s člankom 161. Uredbe 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. godine (eng. Capital Requirements Regulations odnosno „CRR“).
- **Izloženost (EAD)** predstavlja knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine, odnosno knjigovodstveno stanje na dan inicijalnog priznavanja/na datum izvještavanja.

6. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.1. Kreditni rizik (nastavak)

Iznos umanjenja vrijednosti za izloženosti koje su predmet individualne procjene se računa kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti financijske imovine i vjerojatnosti ponderirane sadašnje vrijednosti procijenjenih novčanih tokova, diskontirane efektivnom kamatnom stopom, pri čemu se očekivani kreditni gubitci diskontiraju na datum izvještavanja, a ne na datum očekivanog neispunjenja obveza ili na drugi datum.

Za potrebe određivanja značajnog povećanja kreditnog rizika i priznavanja očekivanih kreditnih gubitaka, financijski instrumenti se mogu svrstati u skupine, i to temeljem zajedničkih obilježja kreditnog rizika, kako bi se omogućila lakša provedba analize radi pravovremenog utvrđivanja značajnog povećanja kreditnog rizika.

Izračunavanje umanjenja vrijednosti za financijske instrumente na kolektivnoj osnovi se kod izloženosti klasificiranih u Fazu 1 vrši na 12-mjesečnoj razini, dok se za izloženosti klasificirane u Fazu 2 izračunava cjeloživotni kreditni gubitak.

Uključivanje budućih (eng. forward-looking) informacija

Cilj umanjenja vrijednosti je priznati očekivane kreditne gubitke na cjeloživotnom razdoblju za financijske instrumente kod kojih je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na inicijalno procijenjene rizike, bez obzira da li se procjena radi na individualnoj ili kolektivnoj osnovi, uzimajući u obzir sve razumne i potkrijepljene informacije uključujući i one koje se odnose na budućnost.

U skladu sa navedenim, uključivanje budućih informacija u izračunavanje očekivanih gubitaka vrši se prilagodbom vjerojatnosti gubitka.

S obzirom da Centralna banka u svom portfelju ima financijske instrumente od izdavatelja različitih i po strukturi, kao i zemljopisnoj rasprostranjenosti, s ciljem uključivanja budućih (eng. forward-looking) informacija pri izračunavanju očekivanih kreditnih gubitaka, Centralna banka se oslanja na predviđanja promjene rejtinga (eng. outlook) za pojedine instrumente odnosno izdavatelje.

Predviđanje smjera kretanja rejtinga na izračunanu vjerojatnost gubitka: pozitivno, stabilno ili negativno predviđanje od strane tri najveće rejting agencije je uključeno u vjerojatnost neispunjenja obveza po principu jednakih vjerojatnosti.

Centralna banka za ocjenu umanjenja vrijednosti koristi individualni i kolektivni pristup.

S obzirom na strukturu i klasificiranje portfelja, Centralna banka će svaku izloženost za koju se ustvrdi objektivno umanjenje vrijednosti, odnosno status neispunjenja obveza, posmatrati kao individualno značajnu izloženost i primjenjivati individualnu procjenu. Za individualni pristup ocjeni umanjenja vrijednosti koristi se ocjena kroz tri različita scenarija. Za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka nije nužno odrediti svaki mogući scenario, ali je potrebno uzeti u obzir rizik ili vjerojatnost nastanka kreditnog gubitka na način koji odražava vjerojatnost nastanka kreditnog gubitka i vjerojatnost izostanka kreditnog gubitka, čak i kada je vjerojatnost nastanka veoma mala.

6.1.1. Izloženost kreditnom riziku

Sljedeća tablica prikazuje usklađivanje između početnog i zaključnog stanja umanjenja vrijednosti i rezerviranja za financijsku imovinu na datume izvještavanja:

6. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)**6.1. Kreditni rizik (nastavak)****6.1.1. Izloženost kreditnom riziku (nastavak)**

U tisućama KM

	2023.				2022.			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
1. Depoziti kod inozemnih banaka								
Na dan 1. siječnja	1.850	-	-	1.850	913	-	-	913
Povećanja očekivanih kreditnih gubitaka	13.096	-	-	13.096	10.427	-	-	10.427
Otpuštanja očekivanih kreditnih gubitaka	(139)	-	-	(139)	(335)	-	-	(335)
Otpuštanja zbog prestanaka priznavanja oročenih depozita	(13.150)	-	-	(13.150)	(9.155)	-	-	(9.155)
Na dan 31. prosinca	1.657	-	-	1.657	1.850	-	-	1.850
2. Posebna prava vučenja u MMF-u								
Na dan 1. siječnja	-	-	-	-	-	-	-	-
Povećanja očekivanih kreditnih gubitaka	-	-	-	-	-	-	-	-
Otpuštanja očekivanih kreditnih gubitaka	-	-	-	-	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit								
Na dan 1. siječnja	910	-	-	910	1.786	-	-	1.786
Povećanja očekivanih kreditnih gubitaka	619	-	-	619	686	-	-	686
Otpuštanja očekivanih kreditnih gubitaka	(28)	-	-	(28)	(121)	-	-	(121)
Otpuštanja zbog dospjelih instrumenata	(492)	-	-	(492)	(804)	-	-	(804)
<i>Neto povećanja / (otpuštanja) tijekom godine</i>	<i>99</i>	-	-	<i>99</i>	<i>(239)</i>	-	-	<i>(239)</i>
Otpuštanja zbog prodanih instrumenata	(105)	-	-	(105)	(637)	-	-	(637)
Na dan 31. prosinca	904	-	-	904	910	-	-	910

6. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)**6.1. Kreditni rizik (nastavak)****6.1.1. Izloženost kreditnom riziku (nastavak)**

U tisućama KM

	2023.				2022.			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
4. Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku								
Na dan 1. siječnja	225	-	-	225	-	-	-	-
Povećanja očekivanih kreditnih gubitaka	3	-	-	3	234	-	-	234
Otpuštanja očekivanih kreditnih gubitaka	(9)	-	-	(9)	(9)	-	-	(9)
Na dan 31. prosinca	219	-	-	219	225	-	-	225
5. Ostala financijska imovina								
Na dan 1. siječnja	6	-	601	607	6	-	602	608
Povećanja očekivanih kreditnih gubitaka	7	-	-	7	9	-	-	9
Otpuštanja očekivanih kreditnih gubitaka	(7)	-	-	(7)	(9)	-	(1)	(10)
Na dan 31. prosinca	6	-	601	607	6	-	601	607
Ukupno početno stanje na dan 1. siječnja	2.991	-	601	3.592	2.705	-	602	3.307
Ukupno neto (otpuštanja) / povećanja očekivanih kreditnih gubitaka	(205)	-	-	(205)	286	-	(1)	285
Ukupno zaključno stanje na dan 31. prosinca	2.786	-	601	3.387	2.991	-	601	3.592

6. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)**6.1. Kreditni rizik (nastavak)****6.1.2. Koncentracija kreditnog rizika****a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku - Financijska imovina koja je predmet umanjenja**

Sljedeća tablica prikazuje maksimalnu izloženost financijske imovine Centralne banke kreditnom riziku na datume izvještavanja, analiziranu po klasama financijskih instrumenata za koje se očekivani kreditni gubitci računaju i priznaju:

U tisućama KM	31. prosinca 2023.				31. prosinca 2022.			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Klase financijskih instrumenata								
Gotovina u stranim valutama								
Bruto knjigovodstvena vrijednost	455.191	-	-	455.191	572.020	-	-	572.020
Umanjenje vrijednosti	-	-	-	-	-	-	-	-
Knjigovodstvena vrijednost	455.191	-	-	455.191	572.020	-	-	572.020
Depoziti kod inozemnih banaka								
Bruto knjigovodstvena vrijednost	8.328.247	-	-	8.328.247	8.275.050	-	-	8.275.050
Umanjenje vrijednosti	(1.657)	-	-	(1.657)	(1.850)	-	-	(1.850)
Knjigovodstvena vrijednost	8.326.590	-	-	8.326.590	8.273.200	-	-	8.273.200
Posebna prava vučenja u MMF-u								
Bruto knjigovodstvena vrijednost	2.073	-	-	2.073	149	-	-	149
Umanjenje vrijednosti	-	-	-	-	-	-	-	-
Knjigovodstvena vrijednost	2.073	-	-	2.073	149	-	-	149
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit								
Bruto knjigovodstvena vrijednost	6.150.130	-	-	6.150.130	5.887.589	-	-	5.887.589
Rezerviranja za očekivane kreditne gubitke (priznana u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti)	904	-	-	904	910	-	-	910
Bruto knjigovodstvena vrijednost	6.150.130	-	-	6.150.130	5.887.589	-	-	5.887.589

6. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)**6.1. Kreditni rizik (nastavak)****6.1.2. Koncentracija kreditnog rizika (nastavak)**

U tisućama KM Klase financijskih instrumenata	31. prosinca 2023.				31. prosinca 2022.			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku								
Bruto knjigovodstvena vrijednost	1.180.640	-	-	1.180.640	1.173.087	-	-	1.173.087
Umanjenje vrijednosti	(219)	-	-	(219)	(225)	-	-	(225)
Knjigovodstvena vrijednost	1.180.421	-	-	1.180.421	1.172.862	-	-	1.172.862
Ostala financijska imovina								
Bruto knjigovodstvena vrijednost	3.545	-	601	4.146	4.288	-	601	4.889
Umanjenje vrijednosti	(6)	-	(601)	(607)	(6)	-	(601)	(607)
Knjigovodstvena vrijednost	3.539	-	-	3.539	4.282	-	-	4.282

6. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.1. Kreditni rizik (nastavak)

6.1.2. Koncentracija kreditnog rizika (nastavak)

b) Maksimalna izloženost kreditnom riziku - Financijski instrumenti koji nisu predmet umanjjenja

U tisućama KM	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
Knjigovodstvene vrijednosti		
Monetarno zlato	175.459	160.040
Ostala ulaganja	27.813	27.813
UKUPNO	203.272	187.853

Centralna banka ne drži kolaterale i ostala založna sredstva u cilju pokrivanja kreditnog rizika. Na dan 31. prosinca 2023. godine Centralna banka nema imovinu koja je dospjela, a nenaplaćena i ima umanjenu imovinu u iznosu od 601 tisuće KM (Na dan 31. prosinca 2022. godine Centralna banka nema imovinu koja je dospjela, a nenaplaćena i ima umanjenu imovinu u iznosu od 601 tisuće KM).

6. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.1. Kreditni rizik (nastavak)

6.1.2. Koncentracija kreditnog rizika (nastavak)

Koncentracija prema kreditnom rejtingu

Sljedeće tablice predstavljaju analizu koncentracije finansijske imovine Centralne banke prema kompozitnom kreditnom rejtingu ugovorne strane na datume izvještavanja:

U tisućama KM

31. prosinca 2023.

Kreditni rejting	Gotovina u stranim valutama	Depoziti kod inozemnih banaka	Posebna prava vučenja u MMF-u	Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Monetarno zlato	Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	Ostala finansijska imovina	Ostala ulaganja	Ukupno
AAA	-	3.914.210	-	2.015.799	-	141.871	-	-	6.071.880
AA+	-	431	-	653.467	-	283.696	-	-	937.594
AA	-	836.324	-	1.578.434	-	221.715	-	-	2.636.473
AA-	-	806.995	-	723.414	-	146.741	-	-	1.677.150
A+	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A	-	2.224.953	-	37.616	-	41.528	-	-	2.304.097
A-	-	-	-	683.479	-	191.383	-	-	874.862
II ¹	-	545.334	2.073	-	175.459	-	-	27.813	750.679
BBB+	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BBB	-	-	-	457.921	-	153.706	-	-	611.627
BBB-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bez rejtinga	455.191	-	-	-	-	-	4.146	-	459.337
Ukupno	455.191	8.328.247	2.073	6.150.130	175.459	1.180.640	4.146	27.813	16.323.699
Umanjenje vrijednosti	-	(1.657)	-	-	-	(219)	(607)	-	(2.483)
UKUPNO	455.191	8.326.590	2.073	6.150.130²	175.459	1.180.421	3.539	27.813	16.321.216

¹ Međunarodne institucije (eng. International institutions)

² Rezerviranja za očekivane kreditne gubitke ne umanjuju bruto knjigovodstvenu vrijednost dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

6. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.1. Kreditni rizik (nastavak)

6.1.2. Koncentracija kreditnog rizika (nastavak)

U tisućama KM

31. prosinca 2022.

Kreditni rejting	Gotovina u stranim valutama	Depoziti kod inozemnih banaka	Posebna prava vučenja u MMF-u	Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Monetarno zlato	Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	Ostala finansijska imovina	Ostala ulaganja	Ukupno
AAA	-	3.562.708	-	2.142.560	-	141.023	-	-	5.846.291
AA+	-	-	-	693.016	-	282.171	-	-	975.187
AA	-	450.701	-	1.244.391	-	219.864	-	-	1.914.956
AA-	-	-	-	524.373	-	145.540	-	-	669.913
A+	-	1.678.882	-	-	-	-	-	-	1.678.882
A	-	2.575.495	-	-	-	41.776	-	-	2.617.271
A-	-	3.481	-	795.710	-	190.370	-	-	989.561
II ³	-	3.783	149	-	160.040	-	-	27.813	191.785
BBB+	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BBB	-	-	-	487.539	-	152.343	-	-	639.882
BBB-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bez rejtinga	572.020	-	-	-	-	-	4.889	-	576.909
Ukupno	572.020	8.275.050	149	5.887.589	160.040	1.173.087	4.889	27.813	16.100.637
Umanjenje vrijednosti	-	(1.850)	-	-	-	(225)	(607)	-	(2.682)
UKUPNO	572.020	8.273.200	149	5.887.589⁴	160.040	1.172.862	4.282	27.813	16.097.955

³ Međunarodne institucije (eng. International institutions)

⁴ Rezerviranja za očekivane kreditne gubitke ne umanjuju bruto knjigovodstvenu vrijednost dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

6. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.1. Kreditni rizik (nastavak)

6.1.2. Koncentracija kreditnog rizika (nastavak)

Zemljopisna koncentracija rizika finansijske imovine sa izloženošću kreditnom riziku

Sljedeće tablice daju informaciju o izloženosti finansijske imovine Centralne banke kreditnom riziku po bruto knjigovodstvenim vrijednostima, razvrstano po zemljopisnim regijama na datume izvještavanja. Za potrebe ove objave, Centralna banka je razvrstala izloženosti po regijama na osnovi domicilne zemlje ugovorne strane:

31. prosinca 2023. godine

U tisućama KM	Zemlje		Bosna i Hercegovina	Ukupno
	EU zemlje	nečlanice EU		
Gotovina u stranim valutama	-	-	455.191	455.191
Depoziti kod inozemnih banaka	4.967.125	3.361.122	-	8.328.247
Posebna prava vučenja u MMF-u	-	2.073	-	2.073
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	6.150.130	-	-	6.150.130
Monetarno zlato	-	175.459	-	175.459
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	1.180.640	-	-	1.180.640
Ostala finansijska imovina	-	-	4.146	4.146
Ostala ulaganja	10	27.803	-	27.813
Ukupno	12.297.905	3.566.457	459.337	16.323.699
			Umanjenje vrijednosti	(2.483)
			UKUPNO	16.321.216

31. prosinca 2022. godine

U tisućama KM	Zemlje		Bosna i Hercegovina	Ukupno
	EU zemlje	nečlanice EU		
Gotovina u stranim valutama	-	-	572.020	572.020
Depoziti kod inozemnih banaka	5.510.640	2.764.410	-	8.275.050
Posebna prava vučenja u MMF-u	-	149	-	149
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	5.887.589	-	-	5.887.589
Monetarno zlato	-	160.040	-	160.040
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	1.173.087	-	-	1.173.087
Ostala finansijska imovina	-	-	4.889	4.889
Ostala ulaganja	10	27.803	-	27.813
Ukupno	12.571.326	2.952.402	576.909	16.100.637
			Umanjenje vrijednosti	(2.682)
			UKUPNO	16.097.955

Analiza kamatonosnih komponenti deviznih pričuva prema pojedinačnoj zemlji u kojoj su sredstva investirana je objavljena u [bilješkama 8, 10 i 12](#).

6. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.2. Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik od promjene tržišne vrijednosti financijske imovine i instrumenata uslijed promjene uvjeta na financijskim tržištima. Tržišni rizici sa kojima se Centralna banka susreće u svom poslovanju su: devizni rizik, kamatni rizik i rizik cijene zlata. Cilj upravljanja tržišnim rizicima je kontrola i upravljanje rizicima u okviru prihvatljivih parametara, s ciljem optimiziranja povrata.

U svrhu kvantificiranja efekata tržišnog rizika na vrijednost deviznih pričuva Centralna banka koristi koncept „vrijednosti pod rizikom“ (VaR – Value at Risk). Vrijednost pod rizikom predstavlja statističku mjeru koja pokazuje najveći mogući gubitak portfelja deviznih pričuva koji može nastati uslijed promjene cijena financijskih instrumenata i promjene deviznih tečajeva, uz određenu razinu pouzdanosti za određeni vremenski interval. Vrijednost VaR za tržišni rizik se izračunava analitičkom (parametarskom) metodom, na osnovi srednje vrijednosti dobitka/gubitka ili stope prinosa posmatranog portfelja i standardne devijacije posmatranih podataka. Centralna banka pri obračunu VaR primjenjuje razinu pouzdanosti od 99% za vremenski interval od deset dana.

Za izračunavanje vrijednosti VaR portfelja deviznih pričuva Centralne banke, uzimaju se u obzir sve pozicije u portfelju deviznih pričuva koje su izložene tržišnim rizicima, odnosno deviznom, kamatnom i cjenovnom riziku. Na dan 31. prosinca 2023. godine, izloženost deviznih pričuva Centralne banke (VaR uz razinu pouzdanosti 99% za vremenski interval od deset dana) koja uključuje promjene cijena financijskih instrumenata i promjene deviznih tečajeva u odnosu na KM, iznosi 29.493 tisuće KM (2022: 44.976 tisuća KM), što predstavlja ekvivalent 0,18% ukupne financijske imovine (2022: 0,28% ukupne financijske imovine).

Vrijednost pod rizikom je smanjena prvenstveno zbog smanjene volatilnosti kamatnih stopa, odnosno prinosa na dužničke instrumente u portfelju deviznih pričuva Centralne banke.

Vrijednosti VaR na datume izvještavanja izračunani su kao zbroj komponentalnih vrijednosti VaR:

- za depozite kod inozemnih banaka (devizni VaR koji proističe iz promjene deviznih tečajeva),
- za dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (kamatni VaR koji proističe iz promjene tržišnih prinosa, odnosno promjene tržišne cijene dužničkih instrumenata) i
- za monetarno zlato (VaR zbog promjene eurske tržišne cijene monetarnog zlata).

U tisućama KM	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
Kamatni rizik	21.641	37.044
Rizik promjene eurske cijene monetarnog zlata	7.477	7.873
Devizni rizik	375	59
Ukupno VaR	29.493	44.976

6.2.1. Devizni rizik

Devizni rizik je rizik promjene vrijednosti devizne imovine i obveza uslijed promjene deviznog tečaja. Centralna banka je izložena deviznom riziku kroz transakcije u stranim valutama. Upravljanje deviznim rizikom sprovodi se prvenstveno kroz usklađivanje valutne strukture imovine i obveza Centralne banke, kao i postavljanjem kvantitativnih ograničenja za izloženost deviznom riziku.

6. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.2. Tržišni rizik (nastavak)

6.2.1. Devizni rizik (nastavak)

Upravljanje i kontrolu deviznog rizika Centralna banka osigurava strogim poštovanjem odredbi Zakona o Centralnoj banci i internim aktima Centralne banke.

Najveći dio zvaničnih deviznih pričuva drži se u EUR, a maksimalan iznos koji se može držati u drugim konvertibilnim valutama osim EUR ne može biti veći od 50% od ukupnog iznosa nesmanjenog kapitala i pričuvi Centralne banke.

Sljedeće tablice prikazuju deviznu poziciju Centralne banke na dan 31. prosinca 2023. i 31. prosinca 2022. godine:

31. prosinca 2023.					
U tisućama KM	EUR	USD	Ostale strane valute	KM	Ukupno
Gotovina u stranim valutama	455.191	-	-	-	455.191
Depoziti kod inozemnih banaka	8.313.378	6.829	6.383	-	8.326.590
Posebna prava vučenja u MMF-u	-	-	2.073	-	2.073
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	6.150.130	-	-	-	6.150.130
Monetarno zlato	175.459	-	-	-	175.459
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	1.180.421	-	-	-	1.180.421
Ostala finansijska imovina	63	-	-	3.476	3.539
Ostala ulaganja	10	-	-	27.803	27.813
Ukupno finansijska imovina	16.274.652	6.829	8.456	31.279	16.321.216
Novčanice i kovanice u optjecaju	-	-	-	7.565.108	7.565.108
Depoziti banaka	-	-	-	7.083.235	7.083.235
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	-	-	-	752.898	752.898
Ostale finansijske obveze	561	23	1	67.838	68.423
Ukupno finansijske obveze	561	23	1	15.469.079	15.469.664
NETO DEVIZNA POZICIJA	16.274.091	6.806	8.455	(15.437.800)	851.552

6. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.2. Tržišni rizik (nastavak)

6.2.1. Devizni rizik (nastavak)

31. prosinca 2022.				Ostale strane valute	
U tisućama KM	EUR	USD		KM	Ukupno
Gotovina u stranim valutama	571.982	21	17	-	572.020
Depoziti kod inozemnih banaka	8.266.502	2.351	4.347	-	8.273.200
Posebna prava vučenja u MMF-u	-	-	149	-	149
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	5.887.589	-	-	-	5.887.589
Monetarno zlato	160.040	-	-	-	160.040
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	1.172.862	-	-	-	1.172.862
Ostala finansijska imovina	32	-	-	4.250	4.282
Ostala ulaganja	10	-	-	27.803	27.813
Ukupno finansijska imovina	16.059.017	2.372	4.513	32.053	16.097.955
Novčanice i kovanice u optjecaju	-	-	-	7.436.097	7.436.097
Depoziti banaka	-	-	-	7.217.387	7.217.387
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	-	-	-	958.245	958.245
Ostale finansijske obveze	808	21	-	3.194	4.023
Ukupno finansijske obveze	808	21	-	15.614.923	15.615.752
NETO DEVIZNA POZICIJA	16.058.209	2.351	4.513	(15.582.870)	482.203

Centralna banka nije izložena riziku promjene tečaja EUR zbog aranžmana valutnog odbora čime je KM vezana za EUR po tečaju 1 EUR = 1,95583 KM.

6.2.2. Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik promjene tržišne vrijednosti finansijske imovine uslijed nepovoljnih kretanja kamatnih stopa.

Kamatnim rizikom se upravlja propisivanjem ciljanog modificiranog trajanja investiranih deviznih pričuva, praćenjem vrijednosti pod rizikom, te izborom odgovarajućeg tržišnog indeksa koji, uz neophodne prilagodbe, predstavlja referentni portfelj (benčmark) i propisivanjem maksimalnog iznosa dozvoljenog odstupanja povrata portfelja od povrata njemu odgovarajućeg benčmarka (greška praćenja).

Ciljano modificirano trajanje se odgovarajućim propisima Centralne banke skraćuje ili produžuje, u ovisnosti od aktualne strukture portfelja deviznih pričuva, aktualnih tržišnih uvjeta i dostupnih očekivanja i prognoza, a u skladu sa strateškim opredjeljenjem da je maksimalan dozvoljeni rok investiranja dužničkih instrumenata sa fiksnim prihodom deset godina, a maksimalan dozvoljeni rok investiranja depozita kod inozemnih banaka je jedna godina.

Prema propisima važećim na datume izvještavanja, ciljano modificirano trajanje ukupnog portfelja deviznih pričuva iznosi 1,10 godina, uz dozvoljena odstupanja +/- 0,40 godina, dok ciljano modificirano trajanje portfelja dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit sa preostalim rokom do dospijeca dužim od godinu dana iznosi 2,00 godina uz dozvoljena odstupanja +/- 0,30 godina.

6. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.2. Tržišni rizik (nastavak)

6.2.2. Kamatni rizik (nastavak)

Centralna banka kao osnovnu mjeru izloženosti kamatnom riziku koristi modificirano trajanje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Modificirano trajanje je mjera osjetljivosti cijene finansijskog instrumenta na promjenu kamatne stope, odnosno tržišnog prinosa dužničkog instrumenta. Modificirano trajanje se izražava kao broj godina i što je trajanje duže, veći je i kamatni rizik. Modificirano trajanje portfelja se izračunava kao ponderirani prosjek dospijuća novčanih tokova pojedinačnih finansijskih instrumenata u portfelju, pri čemu je ponder sadašnja vrijednost novčanog toka. Tijekom četvrtog tromjesečja 2023. godine modificirano trajanje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit je blago produženo i iznosi 0,97 na dan 31. prosinca 2023. godine (31. prosinca 2022. godine: 0,92), s obzirom da je do kraja lipnja 2023. godine u velikoj mjeri ublažen utjecaj kamatnog rizika i poboljšana stabilnost valutnog odbora.

Sljedeće tablice prikazuju izloženost Centralne banke kamatnom riziku na datume izvještavanja, po knjigovodstvenoj vrijednosti instrumenata, kategorizirane (razvrstane u razrede ročnosti) prema kriteriju datuma ponovnog određivanja kamatnih stopa u skladu sa ugovornim aranžmanima (ugovorni novčani tokovi, kao npr. isplate kupona) ili datumom dospijuća instrumenata. U skladu s tim, kriterij za razvrstavanje instrumenata u razrede ročnosti za kuponske dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit je datum dospijuća prve naredne isplate kupona, dok se diskontni dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, te dužnički instrumenti po amortiziranom trošku i depoziti kod inozemnih banaka razvrstavaju u razrede ročnosti prema datumu dospijuća instrumenta:

31. prosinca 2023.						
U tisućama KM	Do 3	Od 3	Od 1	Preko 3	Beskamatno	Ukupno
	mjeseca	do 12	do 3	godine		
		mjeseci	godine	godine		
Gotovina u stranim valutama	-	-	-	-	455.191	455.191
Depoziti kod inozemnih banaka	7.465.786	824.722	-	-	36.082	8.326.590
Posebna prava vučenja u MMF-u	2.053	-	-	-	20	2.073
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	1.321.372	4.827.264	-	-	1.494	6.150.130
Monetarno zlato	-	-	-	-	175.459	175.459
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	-	58.271	153.916	965.658	2.576	1.180.421
Ostala finansijska imovina	-	-	-	-	3.539	3.539
Ostala ulaganja	-	-	-	-	27.813	27.813
Ukupno finansijska imovina	8.789.211	5.710.257	153.916	965.658	702.174	16.321.216
Novčanice i kovanice u optjecaju	-	-	-	-	7.565.108	7.565.108
Depoziti banaka	7.082.560	-	-	-	675	7.083.235
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	-	-	-	-	752.898	752.898
Ostale finansijske obveze	-	-	-	-	68.423	68.423
Ukupno finansijske obveze	7.082.560	-	-	-	8.387.104	15.469.664
KAMATNA NEUSKLADENOST	1.706.651	5.710.257	153.916	965.658	(7.684.930)	851.552

6. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.2. Tržišni rizik (nastavak)

6.2.2. Kamatni rizik (nastavak)

31. prosinca 2022.

U tisućama KM	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 3 godine	Preko 3 godine	Beskamatno	Ukupno
Gotovina u stranim valutama	-	-	-	-	572.020	572.020
Depoziti kod inozemnih banaka	7.834.456	430.241	-	-	8.503	8.273.200
Posebna prava vučenja u MMF-u	147	-	-	-	2	149
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	1.500.366	4.368.552	-	-	18.671	5.887.589
Monetarno zlato	-	-	-	-	160.040	160.040
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	-	-	116.508	1.053.960	2.394	1.172.862
Ostala finansijska imovina	-	-	-	-	4.282	4.282
Ostala ulaganja	-	-	-	-	27.813	27.813
Ukupno finansijska imovina	9.334.969	4.798.793	116.508	1.053.960	793.725	16.097.955
Novčanice i kovanice u optjecaju	-	-	-	-	7.436.097	7.436.097
Depoziti banaka	5.329.117	-	-	-	1.888.270	7.217.387
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	-	-	-	-	958.245	958.245
Ostale finansijske obveze	-	-	-	-	4.023	4.023
Ukupno finansijske obveze	5.329.117	-	-	-	10.286.635	15.615.752
KAMATNA NEUSKLADENOST	4.005.852	4.798.793	116.508	1.053.960	(9.492.910)	482.203

Analiza osjetljivosti bazirana na scenarijima predefiniраниh promjena tržišnih prinosa

U svrhu kvantificiranja efekata izloženosti deviznih pričuva kamatnom riziku, kao dopunu VaR analize, koristi se stres test (analiza osjetljivosti) koji na bazi modificiranog trajanja portfelja dužničkih instrumenata predviđa mogući efekat promjene kamatnih stopa (tržišnih prinosa) na finansijsku imovinu Centralne banke.

Za Centralnu banku je najvažniji scenario mogući neočekivani skok kamatnih stopa (pad tržišnih cijena dužničkih instrumenata), tako da se izračunava utjecaj na finansijsku imovinu u slučaju porasta kamatnih stopa (pomjeranja krive prinosa na euro obveznice na gore) prema pretpostavljenom scenariju (predefiniрани porasti).

Analiza osjetljivosti na kamatni rizik bazirana na scenarijima predefiniраниh promjena tržišnih prinosa (kamatnih stopa) izraženih u baznim poenima (b.p.) pokazuje koji su efekti promjene razine krive prinosa obveznica u eurozoni (kriva prinosa na euro obveznice) na vrijednost finansijske imovine banke na izvještajne datume.

Efekti promjene razine krive prinosa na euro obveznice predstavljaju pad tržišnih vrijednosti dužničkih instrumenata za predefiniране poraste kamatnih stopa za 1, 50, 100 ili 200 baznih poena. Ova analiza pretpostavlja da su sve ostale varijable nepromijenjene na posmatrane izvještajne datume.

6. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.2. Tržišni rizik (nastavak)

6.2.2. Kamatni rizik (nastavak)

Analiza osjetljivosti - scenariji pretpostavljenih promjena tržišnih prinosa za 31. prosinac 2023.

Promjena tržišnih prinosa	+/- 1 b.p.	+/- 50 b.p.	+/- 100 b.p.	+/- 200 b.p.
Promjena finacijske imovine (u tisućama KM)	(595)/595	(29.739)/29.739	(59.478)/59.478	(118.957)/118.957

Analiza osjetljivosti - scenariji pretpostavljenih promjena tržišnih prinosa za 31. prosinac 2022.

Promjena tržišnih prinosa	+/- 1 b.p.	+/- 50 b.p.	+/- 100 b.p.	+/- 200 b.p.
Promjena finacijske imovine (u tisućama KM)	(543)/543	(27.130)/27.130	(54.260)/54.260	(108.520)/108.520

U slučaju scenarija pomjeranja krive prinosa na euro obveznice na gore za 1 b.p. (0,01%), finacijska imovina Centralne banke bi na dan 31. prosinca 2023. godine bila smanjena za 595 tisuća KM (na 31. prosinca 2022. godine: 543 tisuće KM).

U slučaju scenarija pomjeranja krive prinosa na euro obveznice na dolje za 1 b.p. (0,01%), finacijska imovina Centralne banke bi na dan 31. prosinca 2023. godine bila veća za 595 tisuća KM (na 31. prosinca 2022. godine: 543 tisuće KM).

Efekt na vrijednost finacijske imovine u slučaju scenarija većih pomjeranja (+/- 50 b.p., +/- 100 b.p., ili +/-200 b.p.) krive prinosa na euro obveznice, bili bi proporcionalni efektima promjene vrijednosti finacijske imovine uzrokovanim navedenim pomjeranjima krive prinosa za +/- 1 b.p (+/- 0,01%).

6.3. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti se odnosi na moguće poteškoće u brzom likvidiranju dijela imovine, što je moguće u situaciji u kojoj su tržišni uvjeti nepovoljni i također i kada dođe do nepoželjnog kretanja cijena.

Likvidnost portfelja deviznih pričuva je osigurana držanjem dovoljnog iznosa likvidnih instrumenata u portfelju.

Pod pojmom likvidne imovine definira se imovina čija konverzija u novčana sredstva podrazumijeva minimalne transakcijske troškove i čija je vrijednost najbliža tržišnoj vrijednosti.

S obzirom na obvezu garantiranja konvertibilnosti KM, dnevna likvidnost mora biti osigurana ročnom usklađenošću deviznih pričuva Centralne banke.

Okvir za likvidnost treba da uskladi prognozirane potencijalne potrebe za likvidnošću sa odgovarajućim likvidnim instrumentima. Likvidnost svakog pojedinačnog finacijskog instrumenta podobnog za investiranje treba da bude razmotrena na odgovarajući način prije nego što se izvrši investiranje u taj instrument.

6. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

Analiza ročnosti

Ročnost finansijskih obveza Centralne banke na datume izvještavanja prikazana je u tablicama u nastavku na osnovi preostalog ugovornog dospjeća od datuma izvještavanja.

Novčanice i kovanice u optjecaju su raspoređene u razdoblje do tri mjeseca.

31. prosinca 2023.	Do 3	Od 3	Od 1	Preko 3	Bez	Ukupno
U tisućama KM	mjeseca	do 12	do 3	godine	određenog	
		mjeseci	godine	godine	dospjeća	
Novčanice i kovanice u optjecaju	7.565.108	-	-	-	-	7.565.108
Depoziti banaka	7.083.235	-	-	-	-	7.083.235
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	752.898	-	-	-	-	752.898
Ostale finansijske obveze	4.104	64.319	-	-	-	68.423
UKUPNO FINANCIJSKE OBVEZE	15.405.345	64.319	-	-	-	15.469.664

31. prosinca 2022.	Do 3	Od 3	Od 1	Preko 3	Bez	Ukupno
U tisućama KM	mjeseca	do 12	do 3	godine	određenog	
		mjeseci	godine	godine	dospjeća	
Novčanice i kovanice u optjecaju	7.436.097	-	-	-	-	7.436.097
Depoziti banaka	7.217.387	-	-	-	-	7.217.387
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	958.245	-	-	-	-	958.245
Ostale finansijske obveze	4.023	-	-	-	-	4.023
UKUPNO FINANCIJSKE OBVEZE	15.615.752	-	-	-	-	15.615.752

Kamatonske komponente deviznih pričuva, analizirane prema njihovoj preostaloj ugovorenoj ročnosti u odnosu na datume izvještavanja, su objavljene u [bilješkama 8, 10 i 12](#).

7. GOTOVINA U STRANIM VALUTAMA

Gotovina u stranim valutama predstavlja gotovinu koja se drži u trezorima Centralne banke. Naredna tablica prikazuje stanja gotovine u stranim valutama sa analitičkim prikazom po valuti držanja:

U tisućama KM	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
Gotovina u stranim valutama:		
EUR	455.191	571.982
USD	-	21
GBP	-	17
UKUPNO	455.191	572.020

Za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima gotovina u stranim valutama je uključena u novac i novčane ekvivalente ([bilješka 34](#)).

8. DEPOZITI KOD INOZEMNIH BANAKA

Depoziti kod inozemnih banaka predstavljaju investirana sredstva deviznih pričuva Centralne banke koja se drže na računima inozemnih banaka i međunarodnih finansijskih institucija. Depoziti kod inozemnih banaka uključuju depozite po viđenju i oročene depozite i drže se kod inozemnih banaka zemalja eurozone i zemalja van eurozone ([bilješka 6.1.2](#)).

Za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima, devizni depoziti po viđenju i devizni depoziti sa rokom dospijeca do tri mjeseca ili kraće, od datuma stjecanja, su uključeni u novac i novčane ekvivalente. Naredna tablica prikazuje analizu depozita kod inozemnih banaka za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima:

U tisućama KM	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
Depoziti po viđenju	1.811.641	1.628.560
Oročeni depoziti do 3 mjeseca ili kraće od datuma stjecanja	4.744.565	5.646.221
Umanjenje vrijednosti	(1.486)	(1.752)
Uključeno u novac i novčane ekvivalente (bilješka 34)	6.554.720	7.273.029
Oročeni depoziti preko 3 mjeseca od datuma stjecanja	1.772.041	1.000.269
Umanjenje vrijednosti	(171)	(99)
Ukupno	1.771.870	1.000.171
UKUPNO	8.326.590	8.273.200

8. DEPOZITI KOD INOZEMNIH BANAKA (NASTAVAK)

Naredna tablica prikazuje stanja oročenih depozita i depozita po viđenju sa analitičkim prikazom po valuti držanja:

U tisućama KM	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
Oročeni depoziti:		
EUR	6.512.976	6.646.490
USD	3.630	-
	6.516.606	6.646.490
Umanjenje vrijednosti	(1.520)	(1.734)
Ukupno	6.515.086	6.644.756
Depoziti po viđenju:		
EUR	1.802.057	1.621.860
CHF	4.325	2.306
USD	3.199	2.351
GBP	2.060	2.043
	1.811.641	1.628.560
Umanjenje vrijednosti	(137)	(116)
Ukupno	1.811.504	1.628.444
UKUPNO	8.326.590	8.273.200

Prosječne kamatne stope na oročene depozite denominirane u EUR valuti u 2023. godini se kreću u rasponu od 1,95% do 4,12% godišnje (2022: Zaključno sa srpnjem prosječne kamatne stope na oročene depozite denominirane u EUR valuti su bile negativne i kretale su se u rasponu od 0,59% do 0,24% godišnje; od srpnja 2022. godine, prosječne kamatne stope na oročene depozite su bile pozitivne i kretale su se u rasponu od 0,02% do 2,11% godišnje).

Prosječne kamatne stope na depozite po viđenju denominirane u EUR valuti u 2023. godini se kreću u rasponu od 0,00% do 4,00% godišnje (2022: Prosječne negativne kamatne stope na depozite po viđenju denominirane u EUR valuti, zaključno za kolovozom 2022. godine, su se kretale u rasponu od 0,90% do 0,21% godišnje; od kolovoza 2022. godine, prosječne pozitivne kamatne stope kretale su se u rasponu od 0,00% do 1,68% godišnje).

Depoziti kod inozemnih banaka uključuju neto obračunanu kamatu u iznosu od 36.082 tisuće KM na dan 31. prosinca 2023. godine (31. prosinca 2022. godine: Uključivali su neto obračunanu kamatu u iznosu od 8.503 tisuće KM).

Prosječna stopa efektivnog prinosa na depozite kod inozemnih banaka iznosi 3,19% za 2023. godinu (2022: Prosječna stopa efektivnog prinosa je iznosila 0,21%).

8. DEPOZITI KOD INOZEMNIH BANAKA (NASTAVAK)

Naredna tablica prikazuje analizu oročenih depozita kod inozemnih banaka prema preostaloj ugovorenoj ročnosti u odnosu na datume izvještavanja:

U tisućama KM	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
Do mjesec dana	3.983.673	3.980.765
Od jednog do dva mjeseca	960.845	1.469.432
Od dva do tri mjeseca	738.995	764.312
Od tri do četiri mjeseca	298.167	431.981
Od četiri do dvanaest mjeseci	534.926	-
Ukupno	6.516.606	6.646.490
Umanjenje vrijednosti	(1.520)	(1.734)
UKUPNO	6.515.086	6.644.756

Analiza depozita kod inozemnih banaka prema vrsti finansijske institucije u kojoj su sredstva investirana dana je sljedećom tablicom:

U tisućama KM	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
Inozemne komercijalne banke		
Oročeni depoziti	2.739.866	3.104.888
Prekonoćni depoziti	1.199.902	543.721
Depoziti po viđenju	4.506	3.481
	3.944.274	3.652.090
Inozemne središnje banke		
Oročeni depoziti	2.038.953	2.997.881
Prekonoćni depoziti	-	-
Depoziti po viđenju	1.799.686	1.621.296
	3.838.639	4.619.177
Međunarodne finansijske institucije		
Oročeni depoziti	537.885	-
Prekonoćni depoziti	-	-
Depoziti po viđenju	7.449	3.783
	545.334	3.783
Ukupno	8.328.247	8.275.050
Umanjenje vrijednosti (bilješka 6.1.1.)	(1.657)	(1.850)
UKUPNO	8.326.590	8.273.200

Više informacija o rasponu kompozitnog kreditnog rejtinga i koncentraciji kreditnog rizika Centralne banke za depozite kod inozemnih banaka na datume izvještavanja je objavljeno u [bilješci 6.1.2.](#)

8. DEPOZITI KOD INOZEMNIH BANAKA (NASTAVAK)

Depoziti kod inozemnih banaka, analizirani prema zemlji u kojoj su sredstva investirana, su prikazani sljedećom tablicom:

U tisućama KM	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
Švicarska		
Oročeni depoziti	2.257.205	1.574.653
Depoziti po viđenju	7.449	3.783
	2.264.654	1.578.436
Francuska		
Oročeni depoziti	1.682.242	1.260.994
Depoziti po viđenju	278.492	78.346
	1.960.734	1.339.340
Luksemburg		
Oročeni depoziti	1.481.122	1.235.348
Depoziti po viđenju	374.134	392.457
	1.855.256	1.627.805
Velika Britanija		
Oročeni depoziti	1.096.037	1.185.316
Depoziti po viđenju	-	-
	1.096.037	1.185.316
Njemačka		
Oročeni depoziti	-	-
Depoziti po viđenju	1.052.667	1.055.215
	1.052.667	1.055.215
Nizozemska		
Oročeni depoziti	-	-
Depoziti po viđenju	98.468	98.100
	98.468	98.100
SAD		
Oročeni depoziti	-	-
Depoziti po viđenju	431	659
	431	659
Slovačka		
Oročeni depoziti	-	1.390.179
Depoziti po viđenju	-	-
	-	1.390.179
Ukupno oročeni depoziti	6.516.606	6.646.490
Ukupno depoziti po viđenju	1.811.641	1.628.560
Umanjenje vrijednosti	(1.657)	(1.850)
UKUPNO	8.326.590	8.273.200

9. POSEBNA PRAVA VUČENJA U MMF-u

U tisućama KM	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
Račun posebnih prava vučenja u MMF-u	2.053	147
Obračunana kamata	20	2
Ukupno	2.073	149
Umanjenje vrijednosti	-	-
UKUPNO	2.073	149

Promjene po osnovi posebnih prava vučenja u MMF-u u izvještajnim razdobljima su prikazane u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	2023.	2022.
Na dan 1. siječnja	149	1.881
Novčani priljevi po računu posebnih prava vučenja	75.937	22.772
Novčani odljevi	(73.705)	(24.445)
Prihodi od kamata po računu posebnih prava vučenja	189	27
Naplata obračunane kamate	(171)	(25)
Neto (gubitci) od tečajnih razlika	(326)	(61)
Na dan 31. prosinca	2.073	149

Za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima posebna prava vučenja u MMF-u su uključena u novac i novčane ekvivalente ([bilješka 34](#)).

10. DUŽNIČKI INSTRUMENTI PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT

Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit predstavljaju sredstva deviznih pričuva Centralne banke koja su investirana u likvidne državne vladine obveznice zemalja eurozone. Portfelj ovih dužničkih instrumenata se sastoji od kratkoročnih i dugoročnih obveznica vlada sa fiksnom kamatnom stopom. Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit su denominirani u EUR valuti.

Struktura ulaganja dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit je prikazana sljedećom tablicom:

U tisućama KM	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
Kuponski dužnički instrumenti	4.476.401	4.656.303
Obračunana kamata na kuponske dužničke instrumente	29.919	31.978
	4.506.320	4.688.281
Diskontni dužnički instrumenti	1.672.235	1.212.615
Obračunani (diskont) na diskontne dužničke instrumente	(28.425)	(13.307)
	1.643.810	1.199.308
UKUPNO	6.150.130	5.887.589

Na dan 31. prosinca 2023. godine rezerviranja za očekivane kreditne gubitke za dužničke instrumente, priznana u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, iznose 904 tisuće KM (31. prosinca 2022. godine: 910 tisuća KM).

10. DUŽNIČKI INSTRUMENTI PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT (NASTAVAK)

Tijekom 2023. godine, neto povećanja po osnovi rezerviranja za očekivane kreditne gubitke, priznana u dobit ili gubitak, iznose 99 tisuća KM (2022: Neto otpuštanja 239 tisuća KM). Za više informacija pogledati [bilješke 6.1.1 i 27.](#)

Prosječna stopa efektivnog prinosa na dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu iznosi 0,75% za 2023. godinu (2022: Prosječna negativna stopa efektivnog prinosa je iznosila 0,74%).

Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, analizirani prema zemlji u koju su sredstva investirana, su prikazani sljedećom tablicom:

	31. prosinca 2023.		31. prosinca 2022.	
	U tisućama KM	%	U tisućama KM	%
<i>Njemačka</i>	1.842.371	29,96	1.698.303	28,84
<i>Francuska</i>	1.578.434	25,67	1.244.391	21,13
<i>Španjolska</i>	683.479	11,11	795.710	13,52
<i>Belgija</i>	683.296	11,11	483.940	8,22
<i>Italija</i>	457.921	7,45	487.539	8,28
<i>Finska</i>	349.641	5,69	231.787	3,94
<i>Austrija</i>	303.826	4,94	461.229	7,83
<i>Nizozemska</i>	173.428	2,82	444.257	7,55
<i>Irska</i>	40.118	0,65	40.433	0,69
<i>Slovačka</i>	37.616	0,60	-	-
UKUPNO	6.150.130	100,00	5.887.589	100,00

Više informacija o rasponu kompozitnog kreditnog rejtinga i koncentraciji kreditnog rizika Centralne banke za dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit na datume izvještavanja je objavljeno u [bilješci 6.1.2.](#)

Promjene po osnovi dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit tijekom izvještajnih razdoblja su prikazane u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	2023.	2022.
Na dan 1. siječnja	5.887.589	11.629.592
Kupnje tijekom godine	4.741.235	4.706.082
Prodaje tijekom godine	(987.892)	(4.632.890)
Prihodi od kamata priznani tijekom godine (bilješka 22)	69.366	21.900
Efekti negativnih kamatnih stopa priznani tijekom godine (bilješka 22)	(4.427)	(26.880)
Dospijeća dužničkih instrumenata	(3.640.509)	(5.365.116)
Dospijeća kupona	(29.186)	(79.955)
Neto nerealizirana promjena fer vrijednosti tijekom godine	113.948	(365.150)
Transakcijski troškovi	6	6
Na dan 31. prosinca	6.150.130	5.887.589

Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, analizirani po njihovom preostalom ugovorenom dospjeću u odnosu na datume izvještavanja, su prikazani u sljedećoj tablici:

10. DUŽNIČKI INSTRUMENTI PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT (NASTAVAK)

U tisućama KM	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
Do tri mjeseca	716.892	514.934
Od tri do dvanaest mjeseci	2.943.406	3.120.538
Od jedne do tri godine	2.414.490	2.180.052
Preko tri godine	75.342	72.065
UKUPNO	6.150.130	5.887.589

11. MONETARNO ZLATO

Na datume izvještavanja, vrijednosti ulaznih podataka za izračun fer vrijednosti monetarnog zlata su dane u sljedećoj tablici:

Na dan	Količina unci	Cijena jedne unce u KM	Fer vrijednost monetarnog zlata na dan u tisućama KM
31. prosinca 2023.	48.000	3.655,40	175.459
31. prosinca 2022.	48.000	3.334,17	160.040

Promjene po osnovi monetarnog zlata u izvještajnim razdobljima su dane u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	2023.	2022.
Na dan 1. siječnja	160.040	301.987
Neto nerealizirana promjena u fer vrijednosti tijekom godine	15.419	19.996
Prodaje tijekom godine	-	(161.943)
Na dan 31. prosinca	175.459	160.040

12. DUŽNIČKI INSTRUMENTI PO AMORTIZIRANOM TROŠKU

Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku predstavljaju sredstva deviznih pričuva Centralne banke koja su investirana u likvidne državne vladine obveznice zemalja eurozone sa namjerom držanja do njihovog dospijea. Na datume izvještavanja, ovaj portfelj se sastoji od dugoročnih kuponskih obveznica vlada sa fiksnom kamatnom stopom. Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku su denominirani u EUR valuti.

Struktura ulaganja dužničkih instrumenata po amortiziranom trošku je prikazana sljedećom tablicom:

U tisućama KM	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
Kuponski dužnički instrumenti	1.178.064	1.170.693
Obračunana kamata na kuponske dužničke instrumente	2.576	2.394
Ukupno	1.180.640	1.173.087
Umanjenje vrijednosti	(219)	(225)
UKUPNO	1.180.421	1.172.862

Prosječna stopa efektivnog prinosa na dužničke instrumente po amortiziranom trošku iznosi 1,01% za 2023. godinu (2022. godina: 0,98%).

Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku, analizirani prema zemlji u koju su sredstva investirana, su prikazani sljedećom tablicom:

	31. prosinca 2023.		31. prosinca 2022.	
	U tisućama KM	%	U tisućama KM	%
<i>Francuska</i>	221.715	18,78	219.864	18,74
<i>Španjolska</i>	191.383	16,21	190.370	16,23
<i>Austrija</i>	190.662	16,15	189.737	16,17
<i>Italija</i>	153.706	13,02	152.343	12,99
<i>Finska</i>	93.034	7,88	92.434	7,88
<i>Belgija</i>	91.810	7,78	91.070	7,76
<i>Njemačka</i>	58.887	4,99	58.883	5,02
<i>Nizozemska</i>	55.710	4,72	55.142	4,70
<i>Irska</i>	54.933	4,65	54.470	4,64
<i>Slovačka</i>	41.528	3,52	41.776	3,56
<i>Luksemburg</i>	27.272	2,30	26.998	2,31
Ukupno	1.180.640	100,00	1.173.087	100,00
Umanjenje vrijednosti	(219)		(225)	
UKUPNO	1.180.421		1.172.862	

Više informacija o rasponu kompozitnog kreditnog rejtinga i koncentraciji kreditnog rizika Centralne banke za dužničke instrumente po amortiziranom trošku na datume izvještavanja je objavljeno u [bilješci 6.1.2.](#)

Promjene po osnovi dužničkih instrumenata po amortiziranom trošku tijekom izvještajnih razdoblja su prikazane u sljedećoj tablici:

12. DUŽNIČKI INSTRUMENTI PO AMORTIZIRANOM TROŠKU (NASTAVAK)

U tisućama KM	2023.	2022.
Na dan 1. siječnja	1.172.862	-
Kupnje tijekom godine	-	1.166.137
Prihodi od kamata priznani tijekom godine (bilješka 22)	11.912	8.669
Dospjeća kupona	(4.359)	(1.721)
Neto umanjene vrijednosti tijekom godine	6	(225)
Transakcijski troškovi	-	2
Na dan 31. prosinca	1.180.421	1.172.862

Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku, analizirani po njihovom preostalom ugovorenom dospijeću u odnosu na datume izvještavanja, su prikazani u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
Do tri mjeseca	-	-
Od tri do dvanaest mjeseci	58.406	-
Od jedne do tri godine	154.187	116.872
Preko tri godine	968.047	1.056.215
Ukupno	1.180.640	1.173.087
Umanjenje vrijednosti	(219)	(225)
UKUPNO	1.180.421	1.172.862

13. OSTALA IMOVINA

U tisućama KM	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
Potraživanja od rezidentnih banaka	2.526	2.495
Žiro računi (bilješka 34)	642	1.435
Potraživanja od uposlenika po osnovi manjka gotovog novca	601	601
Ostala razna finansijska imovina	377	358
Ukupno	4.146	4.889
Umanjenje vrijednosti	(607)	(607)
Ukupno ostala finansijska imovina	3.539	4.282
Unaprijed plaćeni troškovi za proizvodnju novčanica i kovanica	11.062	12.995
Unaprijed plaćeni troškovi za administrativno poslovanje	1.367	587
Numizmatičke zbirke	1.198	1.190
Ostala razna nefinansijska imovina	218	226
Ukupno ostala nefinansijska imovina	13.845	14.998
UKUPNO	17.384	19.280

Kako je objašnjeno u [bilješci 3.9](#), unaprijed plaćeni troškovi za proizvodnju novčanica i kovanica se početno priznaju kao odgođeni troškovi i naknadno se amortiziraju priznavanjem troškova tijekom razdoblja od pet godina. Za više informacija pogledati [bilješku 31](#).

14. NEKRETNINE I OPREMA

U tisućama KM	Zemljište i zgrade	Oprema i namještaj	Vozila	Ostalo	Imovina u pripremi	Nekretnine i oprema ukupno
Nabavna vrijednost						
Na dan 1. siječnja 2022.	49.674	27.741	1.412	1.078	42	79.947
Nabave	-	-	-	-	838	838
Prijenos na uporabu	-	750	-	-	(750)	-
Otpisi i otuđenja	-	(2.022)	(10)	(19)	-	(2.051)
Na dan 31. prosinca 2022.	49.674	26.469	1.402	1.059	130	78.734
Nabave	-	-	-	-	1.184	1.184
Prijenos na uporabu	-	1.144	-	21	(1.165)	-
Otpisi i otuđenja	-	(769)	(178)	(8)	-	(955)
Na dan 31. prosinca 2023.	49.674	26.844	1.224	1.072	149	78.963
Akumulirana amortizacija						
Na dan 1. siječnja 2022.	7.133	20.463	1.275	899	-	29.770
Trošak amortizacije	580	1.787	73	37	-	2.477
Otpisi i otuđenja	-	(2.019)	(10)	(19)	-	(2.048)
Na dan 31. prosinca 2022.	7.713	20.231	1.338	917	-	30.199
Trošak amortizacije	580	1.736	61	27	-	2.404
Otpisi i otuđenja	-	(764)	(178)	(8)	-	(950)
Na dan 31. prosinca 2023.	8.293	21.203	1.221	936	-	31.653
Neto knjigovodstvena vrijednost						
Na dan 1. siječnja 2023.	41.961	6.238	64	142	130	48.535
Na dan 31. prosinca 2023.	41.381	5.641	3	136	149	47.310

Zemljište za izgradnju poslovne zgrade Glavne jedinice Sarajevo je kupljeno na osnovi ugovora sa Općinom Centar radi izgradnje poslovnog objekta. Tijekom realiziranja ugovora, Općina Centar donijela je Rješenje kojim se odbija izdavanje urbanističke suglasnosti za izgradnju poslovnog objekta (07-19-421/20 od 17. lipnja 2022. godine) koje je nakon drugostupanjskog postupka postalo konačno Rješenjem nadležnog kantonalnog Ministarstva (05-19-1081/22 od 22. studenog 2022. godine). Pored navedenog, u pogledu predmetnog zemljišta Centralna banka vodi sudski postupak radi poništenja Rješenja nadležnog kantonalnog Ministarstva kao drugostupanjskog organa (Tužba od 5. siječnja 2023. godine) i sudski postupak protiv Općine Centar radi raskida ugovora i naknade štete (Tužba od 20. listopada 2023. godine).

Centralna banka je zakoniti vlasnik zemljišta i nema neizvršenih ugovornih obveza prema prodavcu zemljišta.

Izuzev navedenog, Centralna banka nije imala nikakvih drugih terećenja po osnovi svojih nekretnina i opreme na datume izvještavanja.

15. NEMATERIJALNA IMOVINA

U tisućama KM	Softveri i ostala nematerijalna imovina	Nematerijalna imovina u pripremi	Nematerijalna imovina ukupno
Nabavna vrijednost			
Na dan 1. siječnja 2022.	16.136	-	16.136
Nabave	-	287	287
Prijenos na uporabu	287	(287)	-
Otpisi i otuđenja	(470)	-	(470)
Na dan 31. prosinca 2022.	15.953	-	15.953
Nabave	-	410	410
Prijenos na uporabu	410	(410)	-
Otpisi i otuđenja	(310)	-	(310)
Na dan 31. prosinca 2023.	16.053	-	16.053
Akumulirana amortizacija			
Na dan 1. siječnja 2022.	15.153	-	15.153
Trošak amortizacije	426	-	426
Otpisi i otuđenja	(470)	-	(470)
Na dan 31. prosinca 2022.	15.109	-	15.109
Trošak amortizacije	390	-	390
Otpisi i otuđenja	(310)	-	(310)
Na dan 31. prosinca 2023.	15.189	-	15.189
Neto knjigovodstvena vrijednost			
Na dan 1. siječnja 2023.	844	-	844
Na dan 31. prosinca 2023.	864	-	864

16. OSTALA ULAGANJA

Struktura ostalih ulaganja je sljedeća:

U tisućama KM	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
<i>Vlasnički instrumenti</i>		
Dionice BIS-a	27.803	27.803
Dionice SWIFT-a	10	10
UKUPNO	27.813	27.813

BIS banka je specijalizirana međunarodna finansijska institucija u vlasništvu i pod upravom 63 središnje banke širom svijeta čija je osnovna uloga da podstiče saradnju među središnjim bankama, teži da osigura monetarnu i finansijsku stabilnost i posreduje u finansijskim transakcijama između središnjih banaka. Dionice BIS banke su isključivo u vlasništvu središnjih banaka i monetarnih vlasti.

SWIFT je međunarodno udruženje u vlasništvu finansijskih institucija koje su njegovi članovi.

Dionicama BIS-a i SWIFT-a se ne trguje.

16. OSTALA ULAGANJA (NASTAVAK)

Centralna banka posjeduje obične dionice BIS banke po nominalnoj vrijednosti od 5.000 SDR po dionici, plaćenih u iznosu od 25% njihove nominalne vrijednosti od strane bivše Jugoslavije. U skladu sa Statutom BIS-a, preostalih 75% nominalne vrijednosti dionica se uplaćuje od strane Centralne banke po pozivu BIS-a. Centralna banka ima pravo na dividendu po osnovi ovih dionica ([bilješka 28](#)).

Dionice SWIFT-a se sastoje od dvije obične dionice i njihova ukupna vrijednost je 10 tisuća KM.

Dionice BIS-a i SWIFT-a predstavljaju nekotirane vlasničke instrumente čija se fer vrijednost ne može pouzdano ustvrditi i stoga se evidentiraju po trošku stjecanja.

17. NOVČANICE I KOVANICE U OPTJECAJU

Promjene po osnovi novčanica i kovanica u optjecaju tijekom izvještajnih razdoblja su prikazane u sljedećoj tablici:

U tisućama KM

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Na dan 1. siječnja	7.436.097	6.923.818
Neto porast vrijednosti novčanica i kovanica u optjecaju tijekom godine	129.011	512.279
Na dan 31. prosinca	7.565.108	7.436.097

Apoenska struktura i količina novčanica i kovanica u optjecaju je prikazana u sljedećoj tablici:

	Apoen	31. prosinca 2023.		31. prosinca 2022.	
		Komada	Vrijednost u tisućama KM	Komada	Vrijednost u tisućama KM
Kovanice	0,05	101.836.346	5.092	94.835.088	4.742
Kovanice	0,10	144.279.167	14.428	134.369.633	13.437
Kovanice	0,20	106.401.362	21.280	98.502.878	19.701
Kovanice	0,50	49.610.221	24.805	46.202.553	23.101
Kovanice	1	74.067.545	74.068	69.045.388	69.045
Kovanice	2	21.957.007	43.914	19.744.315	39.489
Kovanice	5	16.301.766	81.509	14.846.895	74.234
Ukupno kovanice			265.096		243.749
Novčanice	10	15.705.792	157.058	14.985.812	149.858
Novčanice	20	12.168.451	243.369	11.453.994	229.080
Novčanice	50	27.815.563	1.390.778	27.570.944	1.378.547
Novčanice	100	45.958.334	4.595.833	45.234.277	4.523.428
Novčanice	200	4.564.870	912.974	4.557.175	911.435
Ukupno novčanice			7.300.012		7.192.348
UKUPNO			7.565.108		7.436.097

18. DEPOZITI BANAKA

Struktura depozita banaka prikazana je u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
Depoziti rezidentnih banaka	7.082.560	7.215.919
Računi rezervi organizacijskih jedinica Centralne banke	642	1.435
Posebni depoziti rezidentnih banaka – blokirana sredstva	33	33
UKUPNO	7.083.235	7.217.387

Depoziti rezidentnih banaka služe za ispunjavanje politike obvezne pričuve Centralne banke, za poravnanje platnih transakcija između rezidentnih banaka međusobno, kao i za transakcije rezidentnih banaka sa Centralnom bankom. Na dan 31. prosinca 2023. godine ukupan iznos depozita rezidentnih banaka od 7.082.560 tisuća KM predstavlja depozite 22 rezidentne banke (31. prosinca 2022. godine: Iznos od 7.215.919 tisuća KM je predstavljao depozite 22 rezidentne banke).

Depoziti rezidentnih banaka uključuju obračunanu naknadu po osnovi politike obvezne pričuve u iznosu od 1.181 tisuće KM na dan 31. prosinca 2023. godine (31. prosinca 2022. godine: Uključivali su negativnu obračunanu naknadu u iznosu od 894 tisuće KM).

Osnovicu za obračun obvezne pričuve rezidentnih banaka čine depoziti i pozajmljena sredstva bez obzira u kojoj valuti su sredstva izražena.

Centralna banka definira jedinstvenu stopu obvezne pričuve koju primjenjuje na osnovicu obvezne pričuve jednako za sve rezidentne banke. Stopa obvezne pričuve iznosi 10% na datume izvještavanja.

Iznosi iznad obvezne pričuve su depoziti rezidentnih banaka koje one drže na svojim računima rezervi. Više informacija o primijenjenim stopama naknada po osnovi instrumenta obvezne pričuve Centralne banke u izvještajnim razdobljima je objavljeno u [bilješci 22](#).

19. DEPOZITI VLADE I OSTALIH JAVNIH INSTITUCIJA

Struktura depozita Vlade i ostalih javnih institucija prikazana je u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
Proračunski depoziti institucija BiH	633.891	560.390
Depoziti ostalih domaćih vlada i vladinih institucija	85.101	125.108
Depozitni račun po transakcijama MMF-a	17.019	26
Depoziti ostalih javnih institucija	16.887	272.721
UKUPNO	752.898	958.245

20. REZERVIRANJA

Rezerviranja se odnose na rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade uposlenim te rezerviranja za potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova.

Promjene u rezerviranjima su prikazane u sljedećim tablicama:

				2023.
U tisućama KM	Sudski sporovi	Otpremnine uposlenima	Jubilarne nagrade	Ukupno
Na dan 1. siječnja	-	860	37	897
Otpuštanja rezerviranja	-	(15)	-	(15)
Povećanja u rezerviranjima	300	689	281	1.270
Ukupno priznato u dobit ili gubitak	300	674	281	1.255
Plaćeni iznosi	-	(115)	(12)	(127)
Na dan 31. prosinca	300	1.419	306	2.025

				2022.
U tisućama KM	Sudski sporovi	Otpremnine uposlenima	Jubilarne nagrade	Ukupno
Na dan 1. siječnja	-	1.373	33	1.406
Otpuštanja rezerviranja	-	(398)	-	(398)
Povećanja u rezerviranjima	-	58	13	71
Ukupno priznato u dobit ili gubitak	-	(340)	13	(327)
Plaćeni iznosi	-	(173)	(9)	(182)
Na dan 31. prosinca	-	860	37	897

Sudski sporovi

Centralna banka se pojavljuje kao tužena strana u nekoliko sudskih procesa koji proizilaze iz njezina poslovanja. Centralna banka je formirala rezerviranja za sudske sporove u kojima se pojavljuje kao tužena strana u iznosu od 300 tisuća KM na osnovi postojanja neizvjesnosti finalnog ishoda sudskih sporova za 2023. godinu (2022: Centralna banka nije vršila rezerviranja za sudske sporove).

Preuzete obveze

Na datume izvještavanja, Centralna banka nema ugovorenih obveza koje nisu priznane.

21. OSTALE OBVEZE

Struktura ostalih obveza dana je u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
Obveze za raspodjelu dijela dobiti u proračun BiH (bilješka 32)	64.319	-
MMF-ovi računi broj 1 i 2 (bilješka 37)	2.203	2.268
Dobavljači	1.527	1.322
Depoziti Svjetske banke	251	315
Obračunane, a nefakturirane obveze	92	101
Ostale razne finansijske obveze	31	17
Ukupno ostale finansijske obveze	68.423	4.023
Nefinansijske obveze po raznim osnovama	215	229
Naplaćeni i odloženi prihodi	31	49
Ukupno ostale nefinansijske obveze	246	278
UKUPNO	68.669	4.301

22. NETO KAMATNI PRIHODI

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2023.	2022.
Kamatni prihodi po osnovi:		
Depozita kod inozemnih banaka (bilješka 8)	249.220	23.031
Dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (bilješka 10)	69.366	21.900
Dužničkih instrumenata po amortiziranom trošku (bilješka 12)	11.912	8.669
Posebni prava vučenja u MMF-u	189	27
Efekata negativnih pasivnih kamatnih stopa na depozite rezidentnih banaka	-	25.205
Ukupno	330.687	78.832
Kamatni rashodi po osnovi:		
Depozita rezidentnih banaka	(9.842)	-
Efekata negativnih kamatnih stopa na dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (bilješka 10)	(4.427)	(26.880)
Efekata negativnih kamatnih stopa na depozite kod inozemnih banaka	-	(12.146)
Ukupno	(14.269)	(39.026)
Neto kamatni prihodi	316.418	39.806

22. NETO KAMATNI PRIHODI (NASTAVAK)

Ukupni kamatni i srodni prihodi i rashodi po klasama kamatonosnih finansijskih instrumenta su prikazani u sljedećoj tablici:

	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
U tisućama KM	2023.	2022.
1. Financijska imovina po amortiziranom trošku		
<i>Kamatni prihodi po osnovi:</i>		
Depozita kod inozemnih banaka	249.220	23.031
Dužničkih instrumenata po amortiziranom trošku	11.912	8.669
Posebni prava vučenja u MMF-u	189	27
	261.321	31.727
<i>Kamatni rashodi po osnovi:</i>		
Efekti negativnih kamatnih stopa na depozite kod inozemnih banaka	-	(12.146)
	-	(12.146)
Ukupno	261.321	19.581
2. Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		
Kamatni prihodi	69.366	21.900
Efekti negativnih kamatnih stopa	(4.427)	(26.880)
Ukupno	64.939	(4.980)
3. Financijske obveze po amortiziranom trošku		
Kamatni rashodi po osnovi depozita rezidentnih banaka	(9.842)	-
Efekti negativnih pasivnih kamatnih stopa na depozite rezidentnih banaka	-	25.205
Ukupno	(9.842)	25.205
Neto kamatni prihodi	316.418	39.806

Osnovicu za obračun rashoda od kamata odnosno efekata negativnih pasivnih kamatnih stopa na depozite rezidentnih banaka generira ukupan iznos depozita rezidentnih banaka na računima rezervi tijekom desetodnevnog obračunskog razdoblja, koji se sastoji od iznosa sredstava obvezne pričuve i iznosa sredstava iznad obvezne pričuve.

U razdoblju 1.1. - 31.12.2023. godine, Centralna banka obračunava i isplaćuje naknadu rezidentnim bankama primjenjujući stope naknada na sredstva obvezne pričuve po osnovi osnovice u domaćoj valuti odnosno na sredstva obvezne pričuve po osnovi osnovice u stranim valutama i u domaćoj valuti sa valutnom klauzulom. Centralna banka obračunava nultu stopu naknade na sredstva iznad obvezne pričuve rezidentnih banaka.

U razdoblju 1.1. - 31.12.2022. godine, Centralna banka nije obračunavala naknadu na iznos sredstava obvezne pričuve po osnovi osnovice u domaćoj valuti. Naknada se obračunavala i naplaćivala na iznos sredstava obvezne pričuve po osnovi osnovice u stranim valutama, osnovice u domaćoj valuti sa valutnom klauzulom te na iznos sredstava iznad obvezne pričuve rezidentnih banaka.

22. NETO KAMATNI PRIHODI (NASTAVAK)

U razdoblju 1.1. - 31.8.2022. godine, stope naknada Centralne banke su bile vezane za iznos kamatne stope na stalno raspoloživu mogućnost deponiranja kod ESB-a, s tim da se stopa naknade na iznos sredstava obvezne pričuve po osnovi osnovice u stranim valutama i osnovice u domaćoj valuti sa valutnom klauzulom dodatno umanjivala za 10 baznih poena, a na iznos sredstava iznad obvezne pričuve za 25 baznih poena. Negativna kamatna stopa na stalno raspoloživu mogućnost deponiranja kod ESB-a je iznosila 0,50% do 26. srpnja 2022. godine, a od 27. srpnja 2022. godine je iznosila 0,00%.

U razdoblju 1.9. - 31.12.2022. godine, Centralna banka je fiksno odredila negativne stope naknada bez vezivanja za promjene iznosa kamatne stope na stalno raspoloživu mogućnost deponiranja kod ESB-a.

Naredna tablica prikazuje primijenjene stope naknada Centralne banke tijekom izvještajnih razdoblja:

Osnovica za obračun naknade	Stopa naknade Centralne banke za razdoblje	
2023.		
Sredstva obvezne pričuve	1.1. - 30.6.	1.7. - 31.12.
<i>Osnovica u domaćoj valuti</i>	0,25%	0,50%
<i>Osnovica u stranim valutama</i>	0,10%	0,30%
<i>Osnovica u domaćoj valuti sa valutnom klauzulom</i>	0,10%	0,30%
Sredstva iznad obvezne pričuve	0,00%	0,00%
2022.		
Sredstva obvezne pričuve	1.1. - 31.7.	1.8. - 31.12.
<i>Osnovica u domaćoj valuti</i>	0,00%	0,00%
<i>Osnovica u stranim valutama</i>	(0,60%)	(0,10%)
<i>Osnovica u domaćoj valuti sa valutnom klauzulom</i>	(0,60%)	(0,10%)
Sredstva iznad obvezne pričuve	(0,75%)	(0,25%)

Kamatni rashodi po osnovi depozita rezidentnih banaka uključuju rashode po osnovi sredstava obveznih pričuva u iznosu od 9.842 tisuće KM za 2023. godinu (2022. godina: Efekti negativnih pasivnih kamatnih stopa na depozite rezidentnih banaka su uključivali prihode po osnovi sredstava iznad obveznih pričuva u iznosu od 19.985 tisuća KM i 5.220 tisuća KM po osnovi sredstava obveznih pričuva).

Više informacija vezano za politiku obvezne pričuve Centralne banke objavljeno je u [bilješci 18](#).

22. NETO KAMATNI PRIHODI (NASTAVAK)

Naredna tablica prikazuje iznose kamatnih prihoda i efekte negativnih kamatnih stopa na depozite kod inozemnih banaka sa analitičkim prikazom pripadajućih iznosa u ovisnosti od tipa oročenja:

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2023.	2022.
Kamatni prihodi		
Oročeni depoziti	214.020	19.585
Depoziti po viđenju	35.200	3.446
Ukupno	249.220	23.031
Efekte negativnih kamatnih stopa		
Oročeni depoziti	-	(10.147)
Depoziti po viđenju	-	(1.999)
Ukupno	-	(12.146)
Neto kamatni prihodi	249.220	10.885

23. NETO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2023.	2022.
Prihodi od naknada i provizija po osnovi:		
Usluga za rezidentne banke	20.465	20.969
Usluga za Vladu i druge nebankarske komitente	1.480	1.735
Ukupno	21.945	22.704
Rashodi od naknada i provizija po osnovi:		
Čuvanja i ostalih rashoda za dužničke instrumente	(499)	(749)
Transakcija sa bankama u inozemstvu	(32)	(36)
Ostalih rashoda od naknada i provizija	(3)	(6)
Ukupno	(534)	(791)
Neto prihodi od naknada i provizija	21.411	21.913

23. NETO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA (NASTAVAK)

Centralna banka obračunava prihode od naknada i provizija prema utvrđenim tarifama za svoje usluge ([bilješka 3.9](#)). Prihodi od naknada i provizija za rezidentne banke se dominantno generiraju po osnovi transakcija u sustavu bruto poravnanja u realnom vremenu i u žiro kliring sustavu. Više informacija o funkcioniranju platnih sustava je objavljeno u [bilješki 38](#).

24. NETO REALIZIRANI (GUBITCI) OD PRODAJE DUŽNIČKIH INSTRUMENATA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUH VATNU DOBIT

	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
U tisućama KM	2023.	2022.
Realizirani dobitci	-	20.145
Realizirani gubitci	(22.487)	(83.615)
UKUPNO	(22.487)	(63.470)

Odgovarajući iznosi realiziranih dobitaka po osnovi otpuštanja rezerviranja za očekivane kreditne gubitke za prodane dužničke instrumente su prikazani u [bilješki 6.1.1](#).

25. NETO REALIZIRANI DOBITCI OD PRODAJE MONETARNOG ZLATA

Dobitci koji proizilaze iz promjena fer vrijednosti monetarnog zlata, a koji su priznani u okviru ostale sveobuhvatne dobiti na poziciji rezervi fer vrijednosti za monetarno zlato, priznaju se kao realizirani dobitci u okviru računa dobiti ili gubitka na datum prodaje. Centralna banka nije prodavala monetarno zlato u 2023. godini (2022: Neto realizirani dobitci od prodaje 48.000 unci monetarnog zlata su iznosili 60.014 tisuća KM).

26. NETO (GUBITCI) OD TEČAJNIH RAZLIKA

	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
U tisućama KM	2023.	2022.
Neto nerealizirani (gubitci) od tečajnih razlika	(288)	(150)
Neto realizirani dobitci od tečajnih razlika	86	108
UKUPNO	(202)	(42)

27. NETO POVEĆANJA / UMANJENJA VRIJEDNOSTI NA FINANCIJSKU IMOVINU

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2023.	2022.
Neto otpuštanja / (povećanja) po osnovi umanjenja vrijednosti na depozite kod inozemnih banaka	193	(937)
Neto (povećanja) / otpuštanja po osnovi umanjenja vrijednosti na posebna prava vučenja u MMF-u	-	-
Neto (povećanja) / otpuštanja po osnovi rezerviranja za očekivane kreditne gubitke na dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	(99)	239
Neto otpuštanja / (povećanja) po osnovi umanjenja vrijednosti na dužničke instrumente po amortiziranom trošku	6	(225)
Neto (povećanja) po osnovi umanjenja vrijednosti na ostalu finansijsku imovinu	-	(1)
UKUPNO	100	(924)

Više informacija o iznosima ukupnih dobitaka i gubitaka po osnovi otpuštanja i povećanja očekivanih kreditnih gubitaka u izvještajnim razdobljima je objavljeno u [bilješci 6.1.1.](#)

28. OSTALI PRIHODI

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2023.	2022.
Prihod od dividende po osnovi dionica BIS-a (bilješka 16)	721	721
Neto efekti usklađivanja vrijednosti numizmatičkih zbirki	29	61
Ostali razni prihodi	43	68
UKUPNO	793	850

Tijekom 2023. godine Centralna banka je primila dividendu po osnovi dionica BIS-a u iznosu od 721 tisuće KM (2022: 721 tisuća KM).

29. TROŠKOVI OSOBLJA

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2023.	2022.
Plaće	12.530	10.499
Doprinosi i druge naknade na plaće	6.972	5.874
Ostala primanja uposlenih	2.086	2.025
Doprinosi i druge naknade na ostala primanja uposlenih	531	551
Ukupno	22.119	18.949
Neto povećanja / (otpuštanja) u rezerviranjima za otpremnine i jubilarne nagrade uposlenim (bilješka 20)	955	(327)
UKUPNO	23.074	18.622

Troškovi osoblja uključuju 4.249 tisuća KM (2022: 3.637 tisuća KM) obveznih doprinosa za mirovinsko osiguranje plaćenih javnim zavodima za mirovinsko osiguranje u BiH. Doprinosi se računaju kao postotak bruto plaće.

Ostala primanja uposlenih uglavnom čine troškovi po osnovi naknada za topli obrok, prijevoz i regres.

Prosječan broj uposlenih iznosi 353 za 2023. godinu (2022: 352).

Za obračun rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade uposlenim korištena je diskontna stopa od 4% (2022: 4%).

30. ADMINISTRATIVNI I OSTALI OPERATIVNI TROŠKOVI

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2023.	2022.
Troškovi održavanja platnih sustava	1.794	1.693
Troškovi IT infrastrukture	1.049	894
Režijski troškovi	935	913
Troškovi pristupa zvaničnim servisima	794	751
Troškovi održavanja dugotrajne imovine	608	520
Ostali administrativni i operativni troškovi	2.320	2.220
UKUPNO	7.500	6.991

31. TROŠKOVI PROIZVODNJE NOVČANICA I KOVANICA

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2023.	2022.
Troškovi proizvodnje i dizajna kovanica	2.454	1.604
Troškovi proizvodnje i dizajna novčanica	1.950	2.128
UKUPNO	4.404	3.732

32. RASPODJELA GODIŠNJE NETO DOBITI

Raspodjela godišnje neto dobiti Centralne banke vrši se u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci.

Odredbama Zakona o Centralnoj banci definirani su kriteriji raspodjele godišnje neto dobiti, po kojima Centralna banka usmjerava 60% tekuće dobiti na račun institucije zadužene za proračun BiH, ukoliko zadovolji kriterij da iznos početnog kapitala i generalnih pričuva (zadržane dobiti) bude jednak 5,00% ukupnog iznosa monetarne pasive.

Ovaj odnos prije raspodjele neto dobiti u 2023. godini iznosi 3,89% (2022: 3,67%). Odlukom Upravnog vijeća i u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci, iznos od 171.063 tisuće KM iz ostvarene neto dobiti za 2023. godinu raspoređuje se u generalne pričuve (zadržanu dobit) čime je prvo zadovoljen zakonski uvjet da iznos početnog kapitala i generalnih pričuva (zadržane dobiti) bude jednak 5,00% ukupnog iznosa monetarne pasive. Od preostale neto dobiti za 2023. godinu u iznosu od 107.198 tisuća KM, 60% raspoređuje se u proračun BiH u iznosu od 64.319 tisuća KM, a 40% raspoređuje se u generalne pričuve (zadržanu dobit) u iznosu od 42.879 tisuća KM (2022: Ukupna neto dobit za 2022. godinu u iznosu od 25.899 tisuća KM je bila alocirana u generalne pričuve odnosno zadržanu dobit Centralne banke).

2023.

Prije raspodjele dobiti

	(u tisućama KM)
Monetarna pasiva	15.401.241
Početni kapital i generalne pričuve (zadržana dobit)	598.999
Odnos - početni kapital i generalne pričuve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	3,89%

Raspodjela dobiti

	(u tisućama KM)
Neto dobit prije raspodjele	278.261
Prva raspodjela dobiti u generalne pričuve (zadržanu dobit)	171.063
Početni kapital i generalne pričuve (zadržana dobit) poslije prve raspodjele	770.062
Odnos - početni kapital i generalne pričuve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	5,00%

	(u tisućama KM)
Neto dobit poslije prve raspodjele	107.198
Raspodjela dobiti u proračun BiH	64.319
Raspodjela dobiti u generalne pričuve (zadržanu dobit)	42.879

	(u tisućama KM)
Ukupna raspodjela neto dobiti za 2023. godinu	
Raspodjela dobiti u proračun BiH	64.319
Raspodjela dobiti u generalne pričuve (zadržanu dobit)	213.942
Ukupno	278.261

Nakon raspodjele dobiti

	(u tisućama KM)
Monetarna pasiva	15.401.241
Početni kapital i generalne pričuve (zadržana dobit)	812.941
Odnos - početni kapital i generalne pričuve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	5,28%

32. RASPODJELA GODIŠNJE NETO DOBITI (NASTAVAK)

2022.

Prije raspodjele dobiti

	(u tisućama KM)
Monetarna pasiva	15.611.729
Početni kapital i generalne pričuve (zadržana dobit)	573.100
Odnos - početni kapital i generalne pričuve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	3,67%

Raspodjela dobiti

	(u tisućama KM)
Neto dobit prije raspodjele	25.899
Raspodjela dobiti u generalne pričuve (zadržanu dobit)	25.899

Nakon raspodjele dobiti

	(u tisućama KM)
Monetarna pasiva	15.611.729
Početni kapital i generalne pričuve (zadržana dobit)	598.999
Odnos - početni kapital i generalne pričuve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	3,84%

33. KAPITAL

Struktura kapitala je prikazana u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
Početni kapital	25.000	25.000
Rezerve fer vrijednosti za dužničke i vlasničke instrumente	(6.471)	(143.005)
Rezerve fer vrijednosti za monetarno zlato	73.530	58.111
Ostale pričuve	31.300	31.300
Generalne pričuve (zadržana dobit)	787.941	573.999
Ukupno pričuve	886.300	520.405
UKUPNO	911.300	545.405

Početni kapital

Početni kapital predstavlja nominalni kapital koji je prema Zakonu o Centralnoj banci uplaćen 12. lipnja 1998. godine.

Rezerve fer vrijednosti

Rezerve fer vrijednosti se odnose na:

- Rezerve fer vrijednosti za dužničke instrumente i monetarno zlato i predstavljaju kumulirane nerealizirane dobitke i gubitke koji nastaju zbog promjena tržišne vrijednosti ovih finansijskih instrumenata tijekom njihovog držanja.
- Rezerviranja za očekivane kreditne gubitke i odnose se na dužničke instrumente mjerene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Za više informacija pogledati [bilješku 6.1.1.](#)

33. KAPITAL (NASTAVAK)

Ostale pričuve

Ostale pričuve se odnose na:

- Pričuve od donacija u iznosu od 3.497 tisuća KM po osnovi novčanih donacija primljenih od Vijeća ministara Bosne i Hercegovine 12. lipnja 1998. godine. Status ovih pričuva je reguliran Odlukom Upravnog vijeća Centralne banke uz odobrenje Predsjedništva Bosne i Hercegovine. Pravo raspolaganja pričuvama od donacija je u nadležnosti Upravnog vijeća Centralne banke.
- Sredstva primljena u skladu sa Sporazumom o sukcesiji bivše Jugoslavije u iznosu od 27.803 tisuće KM i odnose se na dionice BIS-a (pogledati [bilješku 16](#)).

Generalne pričuve (zadržana dobit)

Generalne pričuve (zadržana dobit) čini kumulirana nedistribuirana dobit Centralne banke od početka njezina rada, 11. kolovoza 1997. godine. Status generalnih pričuva (zadržane dobiti) je u nadležnosti Upravnog vijeća Centralne banke. Generalne pričuve (zadržana dobit) se primarno koriste za alociranje godišnje neto dobiti ili pokriće godišnjeg neto gubitka Centralne banke, kako je propisano Zakonom o Centralnoj banci.

Na dan 31. prosinca 2023. godine došlo je do rasta kapitala u odnosu na dan 31. prosinca 2022. godine. Rast kapitala primarno je ostvaren značajnim iznosom neto dobiti kao i značajnim smanjenjem negativnog stanja rezervi fer vrijednosti za dužničke instrumente. Kako je objavljeno u [bilješci 3.13](#), poduzete aktivnosti s ciljem prilagodbe uvjetima u okruženju u kojem Centralna banka investira devizne pričuve značajno su poboljšale finansijske performanse Centralne banke za 2023. godinu.

34. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

Za potrebe Izvještaja o novčanim tokovima, novac i novčani ekvivalenti se sastoje od:

U tisućama KM	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
Devizni depoziti sa rokom dospijeća do tri mjeseca ili kraće, od datuma stjecanja (bilješka 8)	4.744.565	5.646.221
Devizni depoziti po viđenju (bilješka 8)	1.811.641	1.628.560
Gotovina u stranim valutama (bilješka 7)	455.191	572.020
Posebna prava vučenja u MMF-u (bilješka 9)	2.073	149
Žiro računi (bilješka 13)	642	1.435
Ukupno	7.014.112	7.848.385
Umanjenje vrijednosti	(1.486)	(1.752)
UKUPNO	7.012.626	7.846.633

Promjene u očekivanim kreditnim gubitcima na novac i novčane ekvivalente su dane u nastavku:

U tisućama KM	2023.	2022.
Na dan 1. siječnja	1.752	858
Devizni depoziti sa rokom dospijeća do tri mjeseca ili kraće, od datuma stjecanja	(287)	927
Devizni depoziti po viđenju	21	(33)
Posebna prava vučenja u MMF-u	-	-
Na dan 31. prosinca	1.486	1.752

35. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM OSOBAMA

Centralna banka u okviru svog redovitog poslovanja stupa u transakcije sa povezanim osobama. Imajući u vidu da je Centralna banka osnovana aktom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, a da je početni kapital uplaćen u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci, transakcije koje se odvijaju u okviru redovitih operacija Centralne banke sa državom i institucijama BiH predstavljaju transakcije sa povezanim osobama. U skladu sa Zakonom o Centralnoj banci, Centralna banka djeluje kao agent države i drugih institucija BiH. Centralna banka prima depozite od države i drugih javnih agencija koje je odredilo Predsjedništvo BiH i djeluje striktno u ime i po nalogu deponenta.

Transakcije sa državom i institucijama BiH prikazane su u slijedećim tablicama:

U tisućama KM**Na dan****31. prosinca 2023. godine**

	Ministarstvo financija i trezora BiH	Agencija za osiguranje depozita BiH	Uprava za neizravno oporezivanje BiH	Ukupno
IMOVINA				
Ostala imovina	55	-	3	58
UKUPNO	55	-	3	58
OBVEZE				
Depoziti deponenata	442.770	68	244.938	687.776
Ostale obveze	-	-	94	94
UKUPNO	442.770	68	245.032	687.870

U tisućama KM**Na dan****31. prosinca 2022. godine**

	Ministarstvo financija i trezora BiH	Agencija za osiguranje depozita BiH	Uprava za neizravno oporezivanje BiH	Ukupno
IMOVINA				
Ostala imovina	30	3	11	44
UKUPNO	30	3	11	44
OBVEZE				
Depoziti deponenata	423.902	230.883	202.588	857.373
Ostale obveze	-	-	1	1
UKUPNO	423.902	230.883	202.589	857.374

35. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM OSOBAMA (NASTAVAK)

Ostvareni prihodi sa državom i institucijama BiH su prikazani u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2023.	2022.
Prihodi od naknada i provizija		
Ministarstvo financija i trezora BiH	111	129
Uprava za neizravno oporezivanje BiH	30	122
Agencija za osiguranje depozita BiH	13	54
UKUPNO	154	305

U obavljanju funkcija bankara, depozitara i fiskalnog agenta propisanih Zakonom o Centralnoj banci, Centralna banka također vodi odgovarajuće računovodstvene evidencije i izvršava transakcije za državu i institucije BiH koji se vode u poslovnim knjigama Centralne banke izvanbilančno. Više informacija o ovim izvanbilančnim evidencijama prikazano je u [bilješkama 36](#) i [37](#).

Naknade ključnim članovima upravljačke strukture

U skladu sa MRS-om 24, povezanim osobama se smatraju članovi ključnog rukovodstva, bliski članovi obitelji članova ključnog rukovodstva i društva pod kontrolom, zajedničkom kontrolom ili značajnim utjecajem članova ključnog rukovodstva i bliskih članova njihovih obitelji.

Ukupne naknade članovima ključnog rukovodstva u 2023. godini iznose 1.165 tisuća KM, od čega se 727 tisuća KM odnosi na plaće i ostale naknade, a 438 tisuća KM na poreze i doprinose (u 2022. godini ukupan iznos od 1.005 tisuća KM odnosio se na plaće i ostale naknade u iznosu od 631 tisuću KM, a 374 tisuće KM na poreze i doprinose).

36. IZVANBILANČNI DEPOZITI

Centralna banka vodi određene račune u stranim valutama vezane uz sporazume između vlada BiH i inozemnih vlada i finansijskih organizacija i institucija. Kako ovi računi nisu niti imovina niti obveze Centralne banke, oni nisu uključeni u izvješće o finansijskom položaju Centralne banke.

Izvanbilančni depoziti sadrže devizne račune vlada i vladinih institucija BiH i javnih agencija, za koje Centralna banka djeluje kao agent, kao i devizne račune rezidentnih banaka.

36. IZVANBILANČNI DEPOZITI (NASTAVAK)

Izvanbilančni depoziti se sastoje od:

U tisućama KM	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
Depoziti Vijeća ministara BiH za proračun institucija BiH	304.440	197.946
Depoziti Vijeća ministara BiH za servisiranje inozemnog duga BiH	10.294	9.367
Ostali depoziti Vijeća ministara BiH	298	294
Depoziti Vijeća ministara BiH na osnovi sukcesije	48	47
Ukupno	315.080	207.654
Sredstva Agencije za osiguranje depozita BiH	589	20.985
Ukupno	589	20.985
Depozitni računi rezidentnih banaka	21.035	18.537
Depoziti – mirovine iz Njemačke	237	348
Ukupno	21.272	18.885
UKUPNO	336.941	247.524

Ministarstvo financija i trezora BiH je institucija koja djeluje u ime Vijeća ministara BiH i države u upravljanju i koordiniranju depozitima kako je prikazano u tablici. Na dan 31. prosinca 2023. godine ova sredstva ukupno iznose 315.080 tisuća KM (2022: 207.654 tisuće KM).

Investicije rezidenata vezane za vrijednosne papire

Centralna banka je omogućila Agenciji za osiguranje depozita BiH da investira u vrijednosne papire otvarajući račun (gotovinski račun i račun za čuvanje vrijednosnih papira) koji glasi na Centralnu banku. Sve transakcije na ovom računu odvijaju se između Agencije za osiguranje depozita BiH i njezina Asset Managera. Centralna banka za navedeni račun ne obračunava kamatu.

37. ČLANSTVO BIH U MMF-u

U skladu sa potpisanim sporazumima između BiH i MMF-a, Centralna banka je određena za fiskalnog agenta i depozitara za članstvo BiH u MMF-u. Uloga Centralne banke kao fiskalnog agenta je specifična zbog aranžmana valutnog odbora. Obavljajući funkciju fiskalnog agenta u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci i Zakonom o zaduživanju, dugu i garancijama Bosne i Hercegovine, Centralna banka ni na koji način nije obvezna plaćati bilo koji dug BiH niti joj se može pripisati plaćanje takvog duga niti se njezine devizne pričuve na bilo koji način mogu smatrati garancijom za plaćanje takvog duga. Centralna banka djeluje u ime Bosne i Hercegovine u njezinim odnosima sa MMF-om, ali nema nikakvu odgovornost za sredstva i obveze vezane uz članstvo.

Centralna banka drži račun posebnih prava vučenja u MMF-u, MMF-ov račun broj 1 i MMF-ov račun broj 2 u izvješću o finansijskom položaju. Centralna banka također osigurava usluge čuvanja vrijednosnih papira Bosne i Hercegovine izdanih za pokriće članstva u MMF-u i za reotkup obveza, a koji su evidentirani u izvanbilančnoj evidenciji.

Posebna prava vučenja u MMF-u su sredstva po viđenju denominirana u SDR-u na računu otvorenom kod MMF-a za Bosnu i Hercegovinu. Centralna banka drži posebna prava vučenja kao dio svoje funkcije upravljanja deviznim pričuvama. Ova sredstva su kamatonosna za Centralnu banku.

37. ČLANSTVO BIH U MMF-u (NASTAVAK)

MMF-ov račun broj 1 je račun MMF-a u Centralnoj banci koji se koristi za transakcije sa MMF-om vezane za korištenje i otplatu MMF-ovih kredita. MMF-ov račun broj 2 je račun MMF-a u Centralnoj banci koji koristi MMF za račune i administrativne isplate u KM na teritoriji Bosne i Hercegovine. Ovi računi su dio obveza Centralne banke i iskazani su u KM.

Kvota je specifična vrsta imovine koja predstavlja uplatu za članstvo BiH u MMF-u i koja je denominirana u SDR-u. Kvota predstavlja glasačko pravo BiH u MMF-u, ograničenja za pristup finansijskim izvorima MMF-a i udio BiH u alociranju SDR-a, koja su obračunska jedinica MMF-a.

Vrijednosne papire izdaje Ministarstvo financija i trezora BiH i one se zamjenjuju za KM. Ovi vrijednosni papiri su unovčivi na zahtjev MMF-a.

Alociranje SDR-a je također kamatonosno. Ministarstvo financija i trezora BiH plaća kamatu na alociranje posebnih prava vučenja.

Račun vrijednosnih papira, MMF-ov račun broj 1 i MMF-ov račun broj 2 predmetom su valutnog usklađivanja uvijek kada se valuta koristi u finansijskim transakcijama između MMF-a i BiH. Najmanje jednom godišnje, na kraju MMF-ove finansijske godine (30. travnja), sva držanja valuta u MMF-u se ponovo vrednuju po važećem tečaju SDR-a. Ove vrijednosne prilagodbe uključene su u prikazanim stanjima računa.

Centralna banka koristi neto metod u prikazivanju finansijske pozicije BiH u MMF-u, kako je prikazano narednom tablicom:

U tisućama KM

	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
Kvota	631.516	649.867
Posebna prava vučenja u MMF-u	2.073	149
UKUPNO IMOVINA	633.589	650.016
MMF-ov račun br. 1	1.579	1.625
MMF-ov račun br. 2	624	643
Vrijednosni papiri	1.291.461	1.543.253
Alociranje SDR	988.395	1.017.117
Obračunana kamata na alociranje SDR	6.867	4.669
Računi plativih troškova	5.710	5.610
UKUPNO OBVEZE	2.294.637	2.572.917
NETO POZICIJA BiH U MMF-u	1.661.048	1.922.901

Kvota BiH u MMF-u iznosi 265.200 tisuća SDR na datume izvještavanja. Kvota ne donosi kamatu.

38. DOMAĆI PLATNI SUSTAV I SUSTAV ZA PORAVNANJA

U skladu sa Zakonom o Centralnoj banci, Centralna banka je uspostavila sustave preko kojih se obavljaju međubankovna plaćanja u KM u BiH.

Sustavi međubankovnog kliringa i poravnanja su od siječnja 2001. godine organizirani kroz dva platna sustava čiji je vlasnik i kojima upravlja Centralna banka. To su: sustav bruto poravnanja u realnom vremenu („BPRV“) i žirokliring sustav („ŽK“).

BPRV sustav je sustav preko kojeg se vrši poravnanje platnih naloga u realnom vremenu, a preko računa za poravnanje koje sudionici imaju otvorene kod Centralne banke. Sudionici u sustavu su banke koje imaju odobrenje za obavljanje poslova platnog prometa i Centralna banka. Poravnanje se smatra konačnim i neopozivim u trenutku kada je račun za poravnanje banke nalogodavca zadužen, te za isti iznos odobren račun za poravnanje banke primaoca u BPRV. Kroz sustav se izvršavaju transakcije iznad 10 tisuća KM, a za niže iznose je opcionalno korištenje.

ŽK sustav je sustav međubankarskog kliringa (bilateralni i multilateralni) za transakcije u iznosu manjem ili jednakom 10 tisuća KM. Poravnanje neto pozicija sudionika ŽK sustava se vrši preko računa za poravnanje u BPRV, kao i poravnanje transakcija pravnih osoba koji su u funkciji obračunskih agenata kao što su npr. operatori kartičnog poslovanja. Sudionici u sustavu su banke koje imaju odobrenje za obavljanje poslova platnog prometa, a koje su sudionici u sustavu BPRV, kao i Centralna banka. Sustav je usklađen sa standardom SEPA-e, tj. ISO 20022. Kliring platnih naloga svih sudionika ŽK sustava izvršava se utvrđivanjem neto pozicije svakog pojedinačnog sudionika kao rezultat obračuna svih potraživanja i dugovanja sudionika za svaki klirinški ciklus.

Kreditni rizik

Svaki sudionik platnih sustava je dužan imati osigurana sredstva na računu za poravnanje prije poravnanja platnih naloga u BPRV.

U skladu sa ulogom Centralne banke, a kako je definirano Zakonom o Centralnoj banci, Centralnoj banci nije dozvoljeno kreditirati sudionike BPRV i ŽK sustava s ciljem osiguranja likvidnosti u sustavu na bilo koji način.

Operativni rizik

U cilju minimiziranja operativnog rizika nesmetanog funkcioniranja platnih sustava, izdana su Operativna pravila za BPRV i ŽK sustave, kao prateće Odluke koje određuju minimalne standarde sigurnosti za funkcioniranje sustava.

Važeći sigurnosni ciljevi, politike i procedure imaju svrhu da osiguraju sigurnosne mjere i obilježja. Sustavi i mreže funkcioniraju u skladu sa uspostavljenim ciljevima i politikama. Sigurnosni ciljevi i politike se periodično pregledavaju. Od svakog sudionika se također zahtijeva da posjeduje određene sigurnosne mjere i kontrole za izvršavanje plaćanja.

Centralna banka je definirala sljedeće procedure za poravnanja u slučaju nepredviđenih situacija:

- **Planovi i mjere za nepredviđene situacije:** u slučaju prekida u redovitom funkcioniranju platnog sustava i sustava za poravnanje ili nekog drugog nepredviđenog događaja, Centralna banka je definirala mjere za nepredviđene situacije kako bi osigurala kontinuitet u funkcioniranju pouzdanih, ispravnih i zakonitih platnih transakcija u platnom sustavu i sustavu za poravnanje.
- **Rezervni sustav na primarnoj lokaciji i DR lokacija:** Centralna banka je osim primarne lokacije za platne sustave, na kojoj postoje redundantni sustavi (u slučaju pada jednog, prelazi se na drugi sustav na primarnoj lokaciji), uspostavila i funkcionalan DR (Disaster Recovery) sustav na lokaciji Glavne banke Republike Srpske Centralne banke u Banjoj Luci.

38. DOMAĆI PLATNI SUSTAV I SUSTAV ZA PORAVNANJA (NASTAVAK)

Nadgledanje i razvoj platnih sustava

Centralna banka primjenjujući principe i odgovornosti definirane „Principima za infrastrukturu financijskog tržišta“ koje je donio Odbor za platni sustav i sustav poravnanja BIS-a (CPSS) i Međunarodna organizacija komisija za vrijednosne papire (IOSCO) vrši konstantan monitoring i periodičnu procjenu funkcioniranja platnih sustava u odnosu na usvojene principe. Aktivnostima procjene usklađenosti platnih sustava, te monitoringom sustava se podstiče sigurnost i efikasnost funkcioniranja platnih sustava i nesmetano obavljanje međubankovnog platnog prometa u BiH, te na taj način Centralna banka izravno potpomaže održavanje financijske stabilnosti u BiH.

Također, Centralna banka kroz razvojnu funkciju platnih sustava aktivno učestvuje u pripremnim i fazama implementiranja koje se odnose na inoviranja u platnim sustavima i analizira njihov utjecaj na gospodarstvo BiH, te utjecaj na ciljeve javne politike sigurnih i efikasnih platnih sustava. Razvoj domaćeg sustava za instant plaćanja, sa arhitekturom sustava koja omogućava punu interoperabilnost sa platnim sustavom TIPS u EU kao i moderniziranje postojećih sustava, te učešće u aktivnostima pripreme BiH za pristupanje SEPA su ključne aktivnosti Centralne banke u polju platnih infrastruktura.

39. DOGAĐAJI POSLIJE DATUMA IZVJEŠTAVANJA

Predsjedništvo BiH je donijelo odluke o razrješenju i imenovanju članova Upravnog vijeća Centralne banke 18. prosinca 2023. godine, sa datumom primjene 3. siječnja 2024. godine.

Sa 3. siječnjom 2024. godine, Predsjedništvo BiH je razriješilo članove Upravnog vijeća Centralne banke u sastavu:

Upravno vijeće

dr. Senad Softić	predsjedatelj i guverner
dr. Radomir Božić	član
mr. Šerif Isović	član
dr. Dragan Kulina	član
dr. Danijela Martinović	članica

Počevši od 3. siječnja 2024. godine, Predsjedništvo BiH je imenovalo članove Upravnog vijeća Centralne banke na mandatno razdoblje od šest godina koji su isti dan na konstituirajućoj sjednici izabrali guvernera Centralne banke u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci. Od 3. siječnja 2024. godine, članove Upravnog vijeća Centralne banke čine:

Upravno vijeće

dr. Jasmina Selimović	predsjedateljica i guvernerka
dr. Radomir Božić	član
dr. Mirza Kršo	član
dr. Danijela Martinović	članica
dr. Darko Tomaš	član

Od 1. siječnja 2024. godine Centralna banka je počela primjenjivati novi okvir obvezne pričuve. Novi okvir obvezne pričuve propisuje obvezu rezidentnim bankama da izdvajaju i održavaju obveznu pričuvu u KM i EUR valuti, na računima rezervi u KM i u EUR valuti. Obvezna pričuva se obračunava kao obvezna pričuva u KM na osnovicu u domaćoj valuti i obvezna pričuva u EUR na deviznu osnovicu primjenjujući jedinstvenu stopu od 10% po svim osnovicama. Održavanje obvezne pričuve u EUR se vrši izdvajanjem iznosa od 5% vrijednosti obračunane obvezne pričuve u EUR valuti na računu rezervi u EUR, dok se iznos od 95% obračunane obvezne pričuve u EUR izdvaja i održava u KM protuvrijednosti na računu rezervi u KM.

Centralna banka obračunava i isplaćuje naknadu rezidentnim bankama po stopi od 0,50% na sredstva obveznih pričuva u KM odnosno po stopi od 0,30% a na sredstva obveznih pričuva u EUR. Centralna banka primjenjuje nultu stopu naknade na sredstva iznad obveznih pričuva rezidentnih banaka.

Osim gore navedenog, u razdoblju između 31. prosinca 2023. godine i datuma odobrenja ovih finansijskih izvješća nije bilo događaja koji bi zahtijevali usklađivanje ili koji su značajni, ali ne zahtijevaju usklađivanje.